

...що проаналізувати на території
...установ і підприємств. Сучасної ситуації
...період Великої Вітчизняної війни

1942
Судової палати
ДЕРЖАРХІВ

ПАПКА ДЛЯ БУМАГ

Листи радянських громадян
вивезених до французької Німеччини
(2)

ДЕРЖАРХІВ
Судової палати
Фонд № Р-7615
Лист № 7
Рішення № 85

Поставлено: 1942 р.
Закінчено: 1943 р.
На 178 арк.
96 документів

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Tanetschenko Maria

Arbeits. Joh. M. Müller

Postkarte

mit Antwort

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Velbert (Rhld.)

3. VIII 43.

Надаву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писати латинскими буквами

Здрастуйте, мої рідне-
сенки, братик, небіснотка
і дорожні мамини
Беріть зам писати
дозволяйте передавати
з чужої долі
своїм дітям тільки
містосердечний
позив і подяку
Вам всею май -

An, Кому:

Tanetschenko Maria

in:

D. Besseledowa

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Smeloge

Poviat:

Район:

Dien post-
amt

Gebiet:

Szumi

Область:

Арbeitsamt:

Ukraino

Уряд праці:

Бюро труда:

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Кращого в вашому житті. Ріже тиш
сієм 15 вдаріток од віг вас одержав
миш одну. Тому ви не тишете? Як
любите забути про мене нещасну,
що я одиноко страждало в далекій
чужій стороні. Моє життя прони
сас по стороні. Рубея з 6 до 6
істн. абн не здох. Жду сродою по
вернення до вас. Може часів бо
та вернуєс. Як живите мої любі
паміятки? Чи тірпота Салл?
Тишів відносіс. Як ви живите
кїс с козвїсївї, чи все благополуч
но. Привіт всім родина і знако
мим. Моріс З. 10 13.

Absender: _____

Надавець: _____

Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Отсет в Германию

An, Кому:

Тютюченко Мар
Albert. Joh. Fr. Müller

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Velbert (Rhld)

Absender:
Надавець:
Отправитель:

О. Jawtuszenko.
в. Ernst Hardt. Berlin
Kz. Belgard. Pommern.

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Deutschland.

7 серпня 1943 р.

Добрий ден дорожній мої рідні! Мама
сестрички Ліда; Наталка і рідний-
ний зідуть до вас з наміром при-
вітати вам син Олексій. Родина
мало бачить що і ще живий здо-
ровий що і вам не погано. Пошукав
я маму вуг вас мисляючи що ви
приїжджали вогдайом. Дуже маюче
дзвоню що ви приїжджали вогдайом
чи хороши звістки ви написали ну щось

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

Anna Jawtuszenko

Ukraine.

in:
куда:

куда:
Straße:
Булевар:

Dorf Moskowze

Улице:
Kreis:
Повіт:

Urowa-Dolina.

Район:
Dienstpost-
amt oder
Gebiet:

Summy.

Область:
Arbeitsamt:
Уряд праці:
Бюро труда:

Stat Romny.

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

треба переживай. Навіть я маю там як і тиш пока ще здоровий'ого і'вас
мимого. Одержав від вас ще дуже ніщо. Дуже радий що хоч прочитав
та подивлюся на ваш потер. Дуже маю сумно жити сумно за вами і за
своєю українською яку ніколи не порадим треба жити. Маю ви просити щоб
визнав ~~фототипу~~ фототипу, маю я нині не записав ще і не мало грош. але за
змінує то повільно вишло. Хлопці теж прокидають хара.
Алеж може падає з дану одну українську. Мо нині всім зовсім
передати предіє М. Писенковому і А. Добри і'васи розказав, і ямонд
і'д'кайчан. Не сумнієся що мало приїде врані то повернує до дому.
Дуже писав Маті, вона мене мени. На цьому кімнаті тільки засідають
хаселі і' згорав. Передавайте предіє всім розказав і знаменит
знаменав до Микола Т. але не знаю чи ви напучув чи ні. Якщо
получив її така даєть візмові. Давати і' в'а маює до
одного нині самому не бути про дна. Зуси дослідів.

Привіт з першою. ваше єдине серце о. Явн.

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Anna Jawruschenko.

Moskau. Chrowa

Dolina. Sumy.

Ukraine.

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: *Ol. Jawruschenko.*

Bei Ernst Hard. Berlin.

Hr. Belgard. Pommern.

Ort: *Deutschland.*

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender:

Jadam Fedosij

Wohnort, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Arbeiterlager Dortmund

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Hindenburgdamm

(Ecke Zabernstr.)

10. September 1941

Почмо на родну здрав-
стуй моа дорогая сума
перм за все нелз вам
моа нув здрав моа
и вам нелз передат
вам наклей пребут
и нелз вам всего
харомого на свити
и передайте пребут
мехайну К и нолпи К
нелз вам втом моа
ваму откредну наугре
и наугре нелз моа
передат наклей за
которое олеи благодарю

Postkarte

mit Antwortkarte

Ukraine

ob- Gebiet Sumu

Kreis Romnu

Rayon Smeloje

Dorf Smeloje

Jadam Palaka

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

тільки плоти що не пропесане що за психка и
чого вона попала в германію, Дорогая мамка
я замісую каменем плиту а так же за свою
жизнь що люде молодши и здорови не вуй дана
а я попав в германію ну нічого я коє пережив
Дорогая ^{мама} прошу розважат маму и не журится
бог неозмельтсеі козак не безцайтя прошу доро
гая мама пропеште мені про казайство що
посадиле посаделе на городи и якій пленей
чи давно внас не ве пропеште де Васил
Якуш пропешит мені чи ват жмбл та
бавот у колосах и як справи, а то брешот
тепер те пишем що асипте себе то в чужо
стороні шкє гужєне людє не втєпєлєн
пропешит що на базарі спрбодуєтє в продаєт
и тєсєл, тут купєт нічєлє не купєт
тільки одно малєкє перєлєл 19 коп тєтєл
стєл до свидєлєнїє остєлє нєлє здоровє Д, Я,

Absender:

Jadam Polcho

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte
(Antwortkarte)

Jadam Fedosij

Arbeiterlager Dortmund

Hindenburgdamm

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

(Ecke Zabernstr.)

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Ekimenko

Walentina KOKOS

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Lager Heide über Eilenburg

Здравствуйте

22-12-43

дорогие родители: Папа,
Мама, Миша, Талара,
Зина, Галина, Вова, Витя и
Люсилька. Первым делом
уведомляю, что я живу и
здорова, все и все хорошо
всего наилучшего у вашей
жизни. Жизнь моя дорогие
родители проходит по

Postkarte

mit Antwort

Назв области, повіту, суряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латынскими буквами

Кому: Ekimenko Peter

in:

куди:

куда:

Straße:

Булаця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Iwot

Ukraine

Schostko

Sum'skaja

Schostko

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

старому. Особня изменений нету. Давно я уже от
вас получила открытку. Сильно скучилось по вам,
уже как многовремье год невиделась. Хотелось бы
поблизиться хотя бы на один часок, но незнаю
когда это придет время, чтобы нам с вами
сидеть за одним столом и разговаривать.

Получаю от ребят и ребят письма из дружка
лагерей. Новостей особня у нас у лагеря нету.

Погода теплая но дождливая. У лесу много ягод черники
идем собирать когда идем на работу. Дорогие
родители пишите какие у вас новости, что
вы посеяли, как работаете и где теперь.

Но настом кончаю. Привет Вам, маме крепкой и
всем моим знакомым. С этим до свидания. Целую вас.

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: *Скимаенко*

Valentina № 0205

Deutschland

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Lager Heide über Eilenburg

Absender

Zeitz / Gemeinschaft -

Lager 4908.12.12.

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Senaderstraße 5.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Жиненко Мария

Доброй день доброй Мама!
 Впервые стирках своих
 письма я тебе сообщая
 что я и ты и здоровы
 тебе меняю, в твои
 мизини и пальцы. Марфу
 я желаю хорошо, все
 будет так же хорошо
 как и твой все делай
 каждый день. Корнели
 хорошо и ты.

Wer nach Alarm

die Fernsprecheleitungen mit
 privaten Gesprächen verstopft,
 gefährdet die Betreuung der
 durch Luftangriff Geschädigten!

17/XIII 43
 211

Postkarte

(Ukraine)

Мансхот Марфа.

Dorf Lobitzschewo

Kreis Schostenkoho

Директ Румкава.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Подоскажи до шестой нам бѣла коница и по-
ходи раздѣлени нас. И оконо шенѣ не оставо
шкого с своих ребѣи и девои. Так а шиву сам
по сѣи диниши паренѣ с Габманеевѣи. Маши
иниши миѣ все, какъ въ цудѣи сѣи гас, ги
гудѣи шенер, по верорамъ ми шей. Бини
наше сѣи по вѣи шенду девоами и ребѣи
ми, и тарне всеи. Маши прому бини
ми фройкарѣи с сѣи поскорей, а ошнѣи
гас по шнѣ. Передай привей дунѣ Федѣи и тар
Томанцовои и свати хай не сержаю, на шенѣ
гас а ми не написан, не написан пошнѣ, гас
некогда, и не гет. Прошу хай и ош бини
шнѣ свои карѣи тарне и Оня швѣ сѣи ренѣ
Поше написан всеи. Не забуду Маши написан
и а забуду никого, и тарне дунѣи и тар
свати хай написан по шнѣи ми всеи
вободней. Прошу по шнѣи ми всеи
добче не написан. Вой и всеи.
Твой из. дунѣи.

Absender:

(Ukraine).
Hlawnos Marfa.

Dorf Poditschewo

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Kreis Schostakenko

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Dienstl. Sumskaja.

Nach Fliegerangriffen

keine Privatgespräche

am Fernsprecher, damit

luftschutzwichtige Gespräche

durchkommen!

Postkarte

Zeitz / gemeinshaftlager

4908. 17. 12.

Schadestreppe 5.

Skimenko Wapil 498.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Gem. Lager „Schlachthof“

Надавець:

Отправитель: Jakimenko, Dmitro

Eisenach i. Th.

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Langensalzaerstr.

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латынскими буквами

Ab

Ан. Кому: Jakimenko, Stepan

in: Dorf Andrejaschewka

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт: Glinski

Район:

Dienstpost-
amt oder

Sumska

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Ukraine

Уряд праці:

Бюро труда:

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши wyra3но і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Добрий день мої Дорогі рідкі;
папа, мама, галз, пасть, бабця і
дідця и всі остальні рідкі. Перш
за все сповіщаю що з нашою
жени і здоров, того і вам желаю.
Я нахожусь в город Ейзенхарт. нахожусь
не сам. Нає тут з нашого села
одинадцять хлопців. Робимо на Заводі.
Робота не екладна. Я нахожусь
в одні комнати з Васьком. Передавайте
всім рідким Васьковим, матері
Натації і Ванькові. Не журіть ся за нами,
жени і будєт, повертаємєся. З тим бувайте
преабє більшє так нїде. Від Миті і Ваєі.

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Vідповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: Jakimenko, Dmitro

Gem.-Lager „Schlachthof“

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

~~Eisenach i. Th.~~

Langensalzaerstr.

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Post Sommerau

Lagerstempel

mit genauer

postaischer Angabe

Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці

писати латинськими буквами

Район, область и бюро труда

писать латинскими буквами

Охристка нузе 28/ 43р.

Доброго здоров'я. Маме, Мамі

Братик, тата Дуня, бабця

усі понизькому поклому ама

хот і Улди, Мамі, бабці і дідзи

і Альоні, і сестрі Мамі і таті

усім понизькому поклому.

А живи здорова того і вам

бате. За мною не журіться

живи будемо так бабачини

An, Кому: Jakimenko Wiktor

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Ukraine

Dorf Tomaschivka

chutor Melinov.

Smelov

Sumka

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

А низького чи ви промени забудь що ти мені не пишеш
ответу уже почала додому з откритки а ответу
не має і до Анни і сестри Мамі теж з откритки
а ответу нема. Як получити то поскорей напишть
ответ мамі так дуже спущено що немо описати
і сказати немощна. Ніколи і ніде мені більше так не
було як було з дома. Як получити того листа то
поскорей напишть ответ. Пропишуть як дана,
кого ще взяли писля нас. А прочитаю пару слів
і то буду дуже рада. Передавайтьте лаский сердечний
привіт усім діткам і хлопцям а також і діданові
Макарові і тітці Марусі і Талі. Григорієві теж
передавайтьте привіт. А щоб дуже боло мамі пошла
до своєї кривдені матері. Як Вамої дочки Мару
дочка Марии Вихторовна.

Absender:

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

geprüft

Nach Luftangriffen

keine Privatgespräche
am Fernsprecher! Du gefährdest sonst
luftschutzwichtige Gespräche!

Postkarte

Dankfeld

Oberrhein

Summa

04.9.43

k

Takmenko Andrii

Эннменко Андриас

Вулиця Талалаєвська

район манаргівський

Діст. М. М. М. М. М.

Г. Г. Г. Г. Г.

Г. Г. Г. Г. Г.

Г. Г. Г. Г. Г.

Г. Г. Г. Г. Г.

те передасть вам свій щирий привіт і
безліч хороших побажань. Я щиро бажаю
вам щасття і здоров'я того ж вам найла-
ше в вашій справі і здоров'ї. Протисну я
вам те, я догосала благополучно і родно
у нас така корова 43м і овцями і дою
10-11 коров. Здається мені похоро. Я вам
напишала. Хотіла і Веру одну і Мобі. Ну, от
вас не полухала. Як похоче, пропи-
сать як таточку ваше здоров'я маминце
ну, добрим чим. Як Вера просився. Проти-
сать жінки уродили ти хороша картонка ти
добрий ти, багато на щасття жінки жінки хоро-
ше. Все щиро щиро виросло, зі двох. С щиро доб-
ро вам безліч раз перед привіт. Дівчата і жінки і
малі не добрим чим щиро і щиро.

Absender:

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte

Dankfeld

über Lögen

16

Jakymenko Andriy
Землемо
Вулиця Іллієвська
м. Львів
Двор. Медової

Город - Львів

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

передати мені свій щирий низенький поклон
і погладити вас з нещадно що виши сьогодні
є по мені не має. Я роблю у папа дою 10-11
коров і пасу 23 м скоту і овець 11 м. роблю оз
зори до зорі так як ви малюємо було розка-
зуйте. Я вам уже написала бот ну незнаю
чи ви їх получили чи ні, а світу од вас
не получила. як прийде Люба листа то
напишіть мені її адрес. Передавайте приві-
танні від мене у вас дівчатам і хлопцям: Каті,
Каті, Настю, Марго, Тоні, Мамі, Ма-
ні, Вері, Вері, Наді, Зіньці, Серьожи, Торо-
Гавлобі ну від усіх усіх бо я не можу ста-
вати тутка. Зіньці, Вері і дідусь Назаров.
Зіньці, Вері, Тоні і цим дівчатам

Absender: *Johann Maria Andree*

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt
Bayern, Garmisch-Partenkirchen

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer
Dorf Kraunkeln

Postkarte

17

Johann Maria Andree

Franz Schwitz

Dorf Kraunkeln

Kreis Lötzen

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Absender:

Надатель:

Отправитель:

Tag Nr.

In Betrieb

postalischer Angabe

postalischer Angabe

Siegmarschönau

23/III 43 года

Добрый день или
вечер Дорогой Родни
Папаша Мамаша
Бабушка и родной
брат Соня!

В первых строках
своего письма я

Postkarte

mit Antwort

Назв области, повту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому:

in:

куди:

куда:

Straße:

Булаця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Якименко Семен

Україна

Крассна-Свобода

Бузів

Суми

Zurück

VII

вам сообщая что я кажущийся жив и
здоров того и вам желаю. Моя жизнь
пока некого живу подманивкою карамо.
Работа моя нечего. Тут уже кончился
зимы, но у Погода очень жарко. Дороги
родни як можно то выжить мнѣ послѣ-
ду. Всенящие подолные мадаку.
Дороги родни Панаца Мамаша Бадунда
и родной брати Волъ он по мнѣ очень не
сидитъся я пока живу. Стені до свиданіи
Дороги родни Панаца Мамаша Бадунда
и Волдъ живу крѣпко руку и целую всех безис-
-тно раз. Передавай те привѣтъ всем родным
и сусѣдам. Таву Кадленку Кемнакову Таву
и всем моим и любимым Товарищам.

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: _____

Lager Nr. _____

Betriebslager „Landgraf“

Ort:
Lager- oder
Firmen-
Stempel

Siegmar-Schönau

Absender:
Надатель:
Отправитель:

3445 20
Jakimowitsch Murais
Baran "B" St 7.

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Postkarte
mit Antwort

Назvu облаcти, повiту i уряду працi
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латынскими буквами

An, Кому:

Jakimowitsch Peter

in:

Techepleinika

куда:

куда:

Straße:

Булаця:

Улица:

Kreis:

Povit:

Район:

Dienstpost-
amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд працi:

Бюро труда:

Zurück
Schostka

Lumy

Ukraina

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши выразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

1943г. 22/III г. Здоровствуйте дорогие родители
Папаша Мамаша брат Андрей Коля і їх дот
Галд. Вперших строках моего письма я вам
извещаю, что я живу і здорові по некоторое время
Далше хочу сообщить, что я получил от вас
открытку сегодня писана вами 26/III 43г. Которую
вы Папаша писали і вислали поштині. Но
послать еще не получил но ожидаю з
нетерпением еслі получу посылки то тогда
дам еще ответ. Когда я получил открытку і
прочитал то оленб і оленб рад, что вы живы
і здоровы і все пока дома і на меня не
забываете і что вислали мне поштині пока
досвидатіс з приветом вам сн. М. Якимович

22/III-43г.

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Antwort in Germanien

An, Кому: Jakimowitsch Michael
Kamran "B" St 7

Ort: Ostarbeiterlager
Lager- oder
Firmen-
Stempel Steyerberg

über Stolzenau / Weser

Absender: Jakowenko, Agafija.

Надасць.

Отправитель: Berlin, N.W. 87

Postschliesszahl 40

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Raion, область и бюро труда
писать латинскими буквами

6 6

DEUTSCHES REICH

Открытка пишуща 30/11
Добрий день моя дорога
сестричка моя в
перших строках моєї
открытки я тобі
повідомляю, що я
жива, але не зовсім
здорова, ти сама
должна знати, як
мене зрештеш

An, Кому: Jakowenko, Mo

in: Ukraine

куди:

куда:

Straße:

Вулиця: Stadt Romni

Улиця:

Kreis: Poltawska Str. 15.

Powiat:

Raion:

Dienstpost-
amt oder Kr: Tschernigow.

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

руки і ноги дуже крутять. а твоєю вікр.
получи і маю від тебе зоткрит, до мене
ті твої віроу, як твою откритку. Я живу
в одній фадієні і змного іще 100 жєнщин і
дівчат і в баракєх, баракєх поділені на
комнати і в кожному 20 осіб. живе мене
необіжано в всі молоді, а я одна між
старішо і збуло маємо. Момієка сестри.
А тебе дуже і дуже прошу вишиши і ти
мені із себе фоткарієчку, як мождася
то вишиши мені карієчку. Моміє, там
ти мене. Тоді не можовала як я болю
міком, що яки і тут прийшлося жити.
привєт передавай всім добіданіє.

Absender: _____

Надавець: _____

Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: Jakowenko, _____

Agafija. _____

Ort: _____

Berlin.N.W.87

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Postschliessfach 40

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Lagerstempel

mit genauer

postanscher Angabe

Guz Mojca Martoncu

Infocoma Vligu

Stavasilva Lillo

Polikha Gernu Ma

Vigra ma Lintz Ma

Obhut VMorina.

Postkarte

Verfiss nicht Strasse

назву области, повіту і уряду праці

назвати латинськими буквами

Район, область и бюро труда

писать латинскими буквами

anzugeben.

An, Кому:

Koznovo

in: Мотроши Даровна

куди: куда:

Strasse: Улицы Старосице

Вулаця: Улицы Старосице

Улицы: Улицы Старосице

Kreis: Тарос Телонаге

Повіт: Тарос Телонаге

Район: Тарос Телонаге

Dienstpost-амт oder

Gebiet: Гумена Область

Область: Г

Arbeitsamt: Гумена

Уряд праці: Гумена

Бюро труда: Гумена

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Письмо от Василия Павловича дорогой матери и двою-
родной Тирокодревской запискуйте дорогие
моя сродственники, добрые люди, слышу и уверяю
что я жив и здоров и посылаю вам свой
сердечный привет вам и деткам вашим и
всем и желаю вам всем всего наилучшего
здоровья. Еще посылаю свой привет двоюродной
Тирокодревской и Андрею Анатольевичу и желаю
всего наилучшего. Еще пишу вам,
моя и Анна, свои пожелания и пожелания
то мой друг у вас упрямый, возьми те
много и передай им. Тирокодревской и прощу
им и им. Отвечать поскорее пишите свои
новости а пока стали сродственники Василия Павловича
5 сентября 43 года

Absender: _____

Надавець: _____

Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: _____

Johann u. Ko
Wassili. bei Landwirt

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Schürmann
Abt. Passenheim
Re. Ortschaften.
(Ostpr.)

Absender:
Надавець
Отправитель

Жаківченко Василь
Gemeinschaftslager
der Stadt Triebel N.-L.

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

20/11 - Чэр

Лист надіслано з Німеччини на Управління господарства від Яковченка Василя. Добрий день мій рідний Степану і мамі, Микола, Греша і братові Григорію! Досліджено я Вам свій рідний наекний привіт та бажаю Вам доброго здоров'я

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, Уряд і бюро труда
писати латинськими буквами

Zurück

An, Кому:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Powit:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

ряд праці:

Бюро труда:

Жаківченко Василь
Ukraine
Rosy Rubanka
Nedrigailov-
skij rayon
Ukrainskij

на добротного стану! А вам мей
(вѣдуну) одержав 18/ти чл., где писане
Вамъ 22/ти - . Цей мей мей не писане.
А вы такъ такъ и мей. Мейтунъ 3 гл. дѣл
Аудрѣи. Издѣл 3 гл. дѣл. Гл. дѣл. 90
Помогаетъ Наденди в гл. дѣл. 2. Мейтунъ
Зновъ 18/ти. Вамъ одъ насъ 18/ти. Мейтунъ на
мѣстѣ. 15/ти. Еще и такъ. Аудрѣи
не одержавъ 3 гл. дѣл. Мейтунъ
про гл. дѣл. сѣи. Мейтунъ Мейтунъ
хитра и т. д. Каракѣтунъ 3 гл. дѣл
в гл. дѣл. Ане не писане. Мейтунъ
Нимѣи. Еще писане. Мейтунъ.
А вы сами одержавъ - не писане. Вѣдунъ
дѣл. писане. Будете здравы. 90 насъ вѣдунъ

Deutsch u. auf der Linie schreiben | Писати на линіяхъ | Писати асно и толькы на линіяхъ |

Absender: _____

Надавець: _____

Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: _____

**Gemeinschaftslager
der Stadt Triebel N.-L.**

Ort: _____

Lage- oder
Firmen-
Stempel

Absender:
Надавець
Отправитель

Jakowenko Wasil
Gemeinschaftslager
der Stadt Triebel N.-L.

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

20/VIII - 1/3p

*Мисси на батьківщині
ну в с. Василья Яковен
на з Милитаріями.
Добрий день, дозволь
мої рідні Яким і Мамі
Мамі, Грими і Яким
Нейтріана! Посилаю
в Вам свої щиро сер
це і на великий привіт!
На батька в с. Василья*

Postkarte
mit Antwort

Назва області, повіту і уряду праці
писати на конверті буковими
Район, область і місто буда
писати латинськими буквами

Ан. Кому:

in:

куди:

куда:

Straße:

Булаця:

міста:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Jakowenko Emil

Ukraine

Dorf Rebanke

Sedrogailew-

skij rayon

Kreis Sumy

мурманского в Вашему почтительности. Вам же суд-
прислать, а на писанка Вам 22/10-94.
Я роблю, де і робив. Новості в такій не-
має. Про дружини мого Українці мають
за повідомлення, що продаються в Німечку-
ні. З дружини мого ідуть посилки в
Німеччину. Особливо вигідно виселити
табак. Тут вигідно доводити. А якщо
знаєте адрес в Німеччину літати, то
то величезно менше і того. А так як не ме-
нше з Гамбургів і з Берліна. Вони те
знають про місцеві і інші Німеччини. Тут вели-
ка потреба. З цим доповідати. Передавайте у
їхні руки. Німеч. Вист. Нам і Гамбург і Берлін
Вист. Вист. і інші радники. До Вас вист.

Deutsch u. auf der Linie schreiben! Bitte verzeihen! Bitte verzeihen! Bitte verzeihen!

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: _____

Gemeinschaftslager
der Stadt Trierbel N.-L.

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Яковенко Занна
Osiarbeiter-Betriebslager

Nr. 4827/08/1

Döbeln/Sa.

Lagerstempel
mit genauer

postalischer Angabe

Mastener-Str. 5

нісчо пущино 11/III 1943р.
Здрастуйте мої рідні
кі мамочка братик коля
повідомляю я вам мамочко
що я получила твою
ткну зовнітисага що
дати ко поїхав у нічці
ну мамочко я вистрога
що би мити протисаги
прадничка як похрист

3507
Postkarte

mit Antwort

Zürich

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

Ap, Кому:

Яковенко Занна

in:

Koselny

куди:

куда:

Straße:

Lein

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Niederrhein

Pовіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Summi

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Від їх откритку та відмінені мимі адрис то
буду і мнісіса писати ну мамочко прогн явас щоб
визитирились за нами як живі будищо то пови
ритиє. Мось догодо мотну ну мамочко прогн явас
щоб вихазекували і братіка шатували мамочко
прогн явас щоб ми мні до чим і горю по
сидили і абука уроки ісе щоб прописали
поградо і прогн явас мамочко і теб братку
щоб ми зитирились мамочко алам повідачого
щоб справила собі костюм і ліпарі тухли так
щоб мамочко зитирица зачмо то мамочко ми
ди повиригуца мні догодо мотну та побачи
злами ну тригато алам. мамочко і теб
братку по мні земному по мотну іу мотну алам.

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: *Jakowenko Anna*

Ostarbeiter-Betriebslager

Nr. 4827/08/1

Ort:
Lager- oder
Firmen-
Stempel

Döbeln / Sa.

Mastener Str. 5

Absender:

Антон Яковченко

~~Антон Яковченко~~ Орлов, 2-й Топограф

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

~~Антон Яковченко~~ Ам. gericht

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Восток 11, Straße 29

Письму пущено 5/9 1943 року
Письмо від вашої дочки Талі.
Добрый день або вечер моя
дорога і рідненька мамоч-
ка в перших строках ~~до~~
мого письма я спішу
повідомити в тім що я
жива і здорова і перодом
я вам ~~вам~~ свій чисто-
сердечний привіт і
бажаю вам мамунчи-
ку свого найкращого в
вашій домашній самот-
ній і невеселій житті.

Postkarte

mit Antwortbogen

Антон Яковченко

Яковченко Олге

доф. Кухенитов Руді

Мамкич В. Тетяна.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Мамочко я ваму откритку
получила за яку вам дуже
і дуже дякую. Я мамочко як по-
лучила то я подумала що не
Поня писала то я зназу догада-
лась, а тоді як прочитала що
Поню завирбували то я тутів
не здуміла не знаю що мені уже
і подити у мене мамо уже така
голова як кородка. Я ще Каті не
перетина, а тут і Костів ну я в мене
знаю чи наша вже судьба така чи
хтозна. Ну я думала що хотів Поня
буде вас доглядать куди зараз я як зду-
маю як ви саме дома то я не знаю
що мені подити і німогу переживати.
Мамочко я од Поні уже получила ~~З~~
писвом вона у городі Київ रहे на стіні
інтересів од Поні до мене писмо іде Здрі
Я подмо на ~~Б~~кухні. а в Варя Діденкова
на півному заводі і ті остальні на
спроїтельстві. Варя Д. пиридає своїм
рідним привіт. Мамочко од Поніски
вам гарячий привіт і креткий поцілуй
Поня уже і вам пошала откритку
Я мамочка така рада що хотів із Токою
приписую а. Привіт від мене усім близьким
і родичам. Досвіданя. Цілуй я мамочко
вас і млеу праву руку
досвіданя ціную 1000 раз.

Absender:

Anna Jarowenko
des Katenins erig Haus
Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt
6. Linsen.
Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte

(Antwortkarte)

+
Deutschland!

Anna Jarowenko
Strolöcher Oppeln 4
Wohnlager D. Hitlerstraße

An gerichte Baracke 11

Stabe 29.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Absender

Jakowenko
Lra

2633
Postkarte

(Antwortkarte)

Jakowenko Dmitrii
~~Sumsta abra~~

~~Sebedinskogo Raiona~~

Barawenskoj Gubernii

Seferi-
wka.

Hausen 137

G/0223 530

а проживаю не один наганю роботаю на русько
 кухні дівчата роботають на заводі. Діти
 не мають діла і тамешко працює тільки
 одна людина на кухні бо інші поворіли тільки
 какувати. уводних сорочках мусеєте худіти
 надісно умі нам дано погубе країн копію
 аніж; наші мучені додично угорова ринку

І братик про щиро як коли здоровіш ти
мені новості як там до мене і ти Оксент
пропав когось згинути до рами про щиро
ти до мене тільки а то а у мене одиначу
а і не знаю як там новості у нас
і не знаю чого а то а повернувся одиначу
і не знаю чого а то а повернувся одиначу

Ostarbeiterlager
Dortmund
Huckarder Straße 137

G/0223 530

Postkarte
mit Antwortkarte

35

Jakowenko Tra.

Absender:

Надавач.

Отправ.

Nº 327

Ukraine

Postkarte

mit Antwort

6

6

Translager Eichen

Post Kreuztal

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Kreis Siegen

Назва області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

Ан, Кому:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

5/IX-43р. Привіт з Тернопілля від Мико. Василь. дон.
невіста Гали і милішник Костя. Щиро я вам
привіт і бажаю хороших успіхів у
вашої життя. Я січас поїхав казати
жива і здорове, коженку робити собі
дуже скучно, за вами, де я думаю
як вам, часом скучає з'її мені. Ну нічого
мені буде побачити, за мною не без
кмітєв. Описуйте як вам мені, січас
жкий хоро, як здорові, вас же чуті. Писати
де ви єсть січас, ви завіряють з Тернопілля
січас. А я вам на цім відкритті не можу
кого описати. Бо бачи багато. А коли
верну додому то все буде ясно. А за
того не безпокоїте, а безпокоїте за
себе.

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому:

N° 324
Lidiya Yakowlenko

Ort:
Lager- oder
Firmen-
Stempel

Frauenlager Siecie
Post Kreuztal
Kreis Siegen

Absender:
Надавець:
Отправитель:

№ 327.

Lidiza Janowiczka
Friedenlager Eichen

Post Kreuzial

Ab

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Kreis Siegen

писала й плакала небагато
що писала. Пишіть мені
чи Чия коде вилкову
ні. Пишіть всі новості яб
написала вам та ніде писав
приїду то розкажу. Неду
ответа з нетерпением.
Осіаюсь жыва й здорова зого
й вам жываго. Зілюю всіх
вас крепко і найдужче
Укатю і Васю згаду
потен день і плачу. Лідза

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латынскими буквами

An, Кому: Aleksandr Didenko.

in: Malaya Wogorschwa

куди:
куда:

Straße: Lebedzka

Булаця:
Улица:

Kreis: Lebedinsk

Повіт:
Район:

Dienstpost-
amt oder Римск

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt: Lebedinsk

Уряд праці:

Бюро труда:

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

[illegible]

Absender: _____

Надавець: _____

Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: _____

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Heidenau, C.
Post Kreuzia

Kreis Siegen

Absender:

Jakovewnes Micher
Braunel Dinselacker

(Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt)

Böblingen bei Stuttgart

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Тисло нумера 21.9.43 год

От ващого ама Мира
ама Давидовича. Добр
ий денс горди мои
рога ниси бу Мама
ма i сестра Тама i
Олз.

Nach Fliegerangriffen

keine Privatgespräche
am Fernsprecher, damit
Luftschutzwichtige Gespräche
durchkommen!

Ukraina Ost

Postkarte

Јаковевнес Марія
Дорз Умн.

Сумська Р. Н. С.
Солотвинський район.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Яковенко Михайло

Вопервах срочах моего письма я вам
сообщаю, что я вашу открытку получил
и скав дядю Мусію за котору я вам
мої родителі очини і очини брата
дядю із которі: я узна, что вы пока
живі. Мамаша я вам пиридаю свой чистый
дечайі правіт вам. Мамаша сест. Катеріна
і дядю: Яз: дядю: Чині: Дядю Михайл і тін. Мамаша
Дядю Ститану. Табі Оксену і сесті Оксену: Ірині: іб: росі:
Дядю Мусію: Овдені: Петрову. Дядю Покоту: Дядю Христоні:
Мамаша ми і сесті у місті. Коля, Поня і дядю

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Лавовенко
Міхил

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Prokai Dindora
Böblingen bei
Stuttgart Post. Bez.

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому:

Лавовенко Марія

Dorf Heim.

in:
куди:
куда:

Straße:
Вулиця:
Улиця:

Kreis:
Повіт:
Район:

Dienstpost-
amt oder
Gebiet:
Область:

Arbeitsamt:
Уряд праці:
Бюро труда:

Степовий

Сумська обл.

Добрий день дорожній мої
родитимі мамані
і сестричці Паулі
але мамані я пока
невий здорові того
і вам німало на
бесом оветі, мамані
я вам сообщаю
що я нахожусь в Горт
Боблінген 60 кілометрів
від пров. міст

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Маманца, Ми робимо у Великого хазяїна
вобщи у якомолі: у цього хазяїна
робе 13 душ нас 3 кола прокопови
Андронка Б. і Я. а, то 4 поляки 65 руско
жити нас пока нічого, єтиридаю
я своїм чистосердечним привітом, вави
маманца тати, Олі, Тотьці, Іззі, Дідусі
Уяні, Дідусю мисавиу тотьці, мамці
Діду прокону Діду христану, і всім жноні
Дідусі пийтроричи, мамці я получаю
нісена от Коли Десенка, от тати А.
мисаво, оті Варі Бороженко, от
Димитра Корнієвича, і от Кабанов. М
і оті Уляни М. і оті Михайла, і оті Діда і Луки
і не получаю, оті Доседа, М. Доседа

Absender: _____

Надавець: _____

Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Vідповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: _____

Friedrich Meier
Brauerei Dinkelacker
Böblingen bei Stuttgart
Post Str.

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender:

K. Y. I. Laper

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Imbiedel Post Walschnitz

паша

лист 571X-43P

Postkarte

mit Antwortkarte

4

Ukraine

Лавренко Ларина

Горь Протазинка

Край Смоленск

Левит Луми

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Добрий день або вечір
мої рідні на чуся
і братівок я вам за
все сповідаю, що я
пока живу і здоров
і я вам пишу від
господа бога як на
йкращого життя що
бачу бог дав що ви
як найкраще прожили
і я вам передаю свій
незгаслий привіт і це
як завжди братівки,

досвідомі і сестриці і проні і вані і наді і мамі,
передаю привіт і щирою я вас нещитаній раз і
пропінит як вони живуть і як їхнє здоров'я і
ма пішіт мамусу як ваше здоров'я і як ви
проживаєте ці масти хліб напінит усе що у
смі робити і на пішіт маму як свідом
які урожай і я вас напінит як я живу я живу
пока нічого здіват з того села нема нікого нас
порозірали по ми ігна задругу незнаєм я роблю
ухазайна по нас робит з українки то вони тут усе
погоди бони скаркова хазайн цей держит дечкі
лаир діти усе здорові 14 років одені невидом
носу усе своє істи то їм то три рази годуют
пока харашо і це має таке життя новостів нема
такх бонема нагому писати мамусу а знома
перепишує і у дорозі їде було ніго дойшла до
агонолучно і хала 2 кеділі пока усе тільки по
ко дука скугало додому заважи мамусу і за
братіками і за сестричками і за усіма рідними
ніго не зробили таке має життя як досі
бог що ми ві будемо то коли побачи має тепер
мамусу передаєте усім рідним і у сідом
і здіватим і хлопцям і дівкам і дітям одені
ма і ще передайте привіт усім здорові мамі одені
тут отим досвідом і хала і хала і хала

Absender:.....

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte
(Antwortkarte)

Deutschland

Jakowenko Pascha

KZ V Lager Emsieder

post Walchenzi

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Яковенко Уляна

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Lager RHEINBLICK

Grenzach (Baden)

Hauptstrasse

Пущено писмо 29/VI 43р.

AP

Добрий день рідній і дорогій
родителям. Мамі і Нибієтці і
маленький Пилипчик.
Вона, Во перших строках моє
писма я вам сповіщаю що
Я на сьогоднішній день нахо-
джує жива, но не здорова, і дуже
скупаю за вами та за своїм
рідним краєм. но не відомо
чи коли прийде туд понасти
хотя умерти на світу краї

Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому:

Motrona Jakowenko

Pidstawki

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Rajon:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Siemowickie

Sumiska.

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

~~Яд вас пошлюю десь у одкрітці Н. що писати у травні м.г.~~
Я получаю писма і од Мотомі, то вона пише що у неї на провіс
руці нарівно 2 пальці, та той що не різали, зоглобел, а той що різав
то ні потім ягмину на очіх, і широкі, на лобі і на плечі,
пише що спучало за домом, вона у двох у місті, із Надв'яго
Киселівниною, у панас Садовника, а що вони там роблять то
ни писала, і од нитра я получаю писма хотіли часто, но д
їм у помагало у грошіх Скам'єт Катирині, що він іще живий
Я живу по старому усі у місті. Як паучете мое писма, то пишати
про всіх родичів як хто живе, і як ви робите ці по 10 дварів, і як
я був на ренгені 10го числа цьогож м.ц., то міні кажуті, так
що у моему жейудку багато кислоти, і вона усе переїдає і того
і зага пече, і я не поправляюся, це одна, а до цього у мене серце
завсім слабе, мав каміні на їм у лизиті, та коє кругом, ну як
тільки хочіть подати вас усіх то я ни можу вам і описати, іще міні
сказало, що буді би мати десь ішли із жінками, і темно о дзукую
мало, мало ходіти у двох, то, ~~буде одбудимо, дого їм соли~~
ззонок

Absender: _____

Надавець: _____

Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: _____

Jankowenko.

Lager RHEINBLICK

Grenzach (Baden)

Ort: **Hauptstrasse**

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Z. Makowina

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

моя Тамі посилатиме По-
лі посил. а я посилаю
вам фото. із Мариною,
тільки не думайте що
я така, я така як і
натих кар. а я не знаю
того я така вийшла,
я надругий харачю а
Марина нагаю то дів-
літсья на М. Досвіданіє.

An, Кому:

*Maria Jakowina
Pokrebky*

in:
куда:

Straße:
Вулиця:
Улиця:

Kreis:
Повіт:
Район:

Dienstpost-
amt oder
Gebiet:
Область:

Arbeitsamt:
Уряд праці:
Бюро труда:

*Krolewer
Sumy
Krolewer
Ukraina*

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

5/9 43 року Привіт з Терманії, від Проні,
Добрий день мої рідні! Тато, Мама, і
Маша, перш за все повідомляю вам що
я живу здорова того і вам желаю, я живу
там де і ви, живу, живу хорошо я все вам
писала, я все привикла як и дома усього
для мене грає неостан неспуває тільки
думаю про вас як ви, я думаю що вам
хуже чим мені, мені знов купили туфлі
і пошили плаття нове, сьогодні неділя то я
перший раз одівала, я пошила од Соки Гринь
одкритку у цьому місяці, а тепер її непи-
шу а надругий міс. а в цьому уже дві підписки
і додому а туюлю, ми з Полею переписуємось

Absender:

Над
Отп

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому:

G. Yakovina

Ort:
Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender
Надавець:
Отправитель

*Nadja
Jakowlewa.*

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Здраствуйте родні. Миття ван
свій гарний пашиний сердечний
привіт із цього далекого краю
на свій милий рідний край род-
-нин. Вперших строках я вас
просяю щоб ви прийняли від
мене листа. Маєть на доб-
-ра ієтні і нити єздо мильни
і прохую, що я до вас далеко. І
ходати своєю, а ви градаю

Postkarte
mit Antwort

Назву области, повіту, уряду праці:
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда:
писать латинскими буквами

An, Кому: *Anton Jakowlew.*

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Ukraine.

Babowka.

B-Pisargowka

Iskrska.

B-Pisargowka

VII

Absender:
Надавецъ:
Отправитель:

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

Ан, Кому:

Ан, Кому: Nadja Jakowlewa.

Gemeinschaftslager Prag II.

in. Stuttgart-N.

Rosensteinstr 20.

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender:

Nadja Jakowlewa
in Stuttgart-N.

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt,

Rosensteinstr 20.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Зграждѣніе погни і погне село
Ладобка. Вперва сирокат и
ван еодузан, и до а нуба изгроба
моро и ван нуба. Руми а ван
и мена 29/11-43 ком чинио
і мислиб си а од вас а виста
і брел недарма і мислиб погни.
Ох, погни си а забани дуче и
дуче сиурила и незнаю та сир
недарма и си. А нуба
харамо одне мисли и
прохо и до а од вас дуче и
дуче гареко. Ну нуба
за мого нежуриме до нени
добре а оверано нана. А а
незнаю си ви прохивае ме
до од вас нестив нена а
ио нена а незнаю.

Postkarte

mit Antwortkarte

ALTS
ROHSTOFF

IST

Altapapier

Anton Il. Jakowlew.

Sumška Oblast.

B-Pisarowka

s. Babowka.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

ан на писани з півсон сівше і недро одне
те узяв бар писана зну покарту, а одне мисток
зруби сонна сонна рихса і без печаті опамі
або се за писано ти би ким передавати я не знаю
до я не придумав тану не маю, яка я міко рада
нога мені прийді писано од вас несе я вас бачу. А
вон мінє листок сонна. Давши мені усі
новості усі єст усі і як би небувше.
жармо ти погано, може вам погано небувше
а мінє не пишете нічим усі подробиці. Тамі
м. тоді то писана і пишете що думати
мислю і не встигаю. Або ж робити тану
ба мислю мінє писати новості, а пишете
що все поспішати. Ти усі донесе варті
сильше недрата ти бачи опамі усі ти
показай усі донесе ідеї прохати виставити
Родні прохати вас писати похвалі писана
до мінє сяду, до я вам писано таста
а не знаю ти би мінє одписати мінє. Я вам
представити одне писано одним чоловіком похвали
би мінє я не зна. Така донесе історія
і здорове того і варті писати. Приблизьно такі
панамі мінє такі, кінці, часті, Марує, Маса і
братікан. Тільки побачити тоє всі пишете що
і не зна донесе ну я і не забуду нікуди похвали
і усім родина і дівчат і сусідів. Хто і зрадіє
жана, а кою несе. Тако іоні ти не пишати
лістів і мінє те перу що на мене недоварна
то написати ти мінє би про мене забути ну я
пробас забуду нікам ти мінє таста несе написати
ти сонна несе. Тако опамі про братів про друж
ан він несе, а мінє парубка донесе. Опамі усі
новості, а новості у вас жарма, а би не писати
ти донесе іоні донесе. Тако сестро рідна мінє
прохати тебе. Тільки сестрини написати тоє перу
своє особі несе. Здається і донесе
сестрини родні

Absender:

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte
(Antwortkarte)

Mad. Jakowlewa

Gemeinschaftslager Prag II

in Stuttgart-N.

Rosensteinstr 20.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Absender

Jakowlewa Natalia

Stuttgart Bad Cannstatt Lager

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Rosenstein Al. Bagstraße 136

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Здравствуй Вася! Везде
были слова моего письма
Я изглаголю тебе свои скучные
привет и целую тебя всего
хорошего. В школе я очень
неудачна. А во вторник я тебе
сообщаю что я пишу очень
очень хорошо работаю на
заводе работа у меня лег-
кая такая за станком
так, что на счет работы
хорошо изглаголю нас изглаголю
также очень хорошо общаю
с тобой. Очень хорошо
мне здесь хорошо.

Postkarte

54
Auf Briefsendungen nach
Stuttgart den Ortsbezirk
N, O, S, W oder das
DEUTSCHES REICH
Postschließfach angebe

Jakowlew Wasilii

Sumytska Oblast

Weliko-Pisarewskij raion

Dorf Mizacka.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Васяда прописываю тебе какая погода здесь
хорошая часто спадает дожди грозы бывают тепло
Васяда а сады как вродили рябные ветки помянут
вишней яблони груши все есть и все

Вася я получила
из дому два письма в которых я узнала что мам
родные невые готовы и от Вася получила 2 пись
ма она пишет что ей очень хорошо Вася как полу
чили мое письмо то напиши мне ответ пиши нам
свои новости что уехал в Германию что умер и Ва
ся прописи милее Ханяки рыбки и тарынки
являки если знаешь то пожалуйста прописи
мне все подробно прописи про нашу семью как
они невые. Вася передаю свой привет твоей маме
ада и бабушке. Маме дожили и бабушке и нашим родным
ама и бабушке. Маме и всем всем родным и знакомым
она доживает остается нева здорова крепко
здоров тебе привет от Глики Красовой и Катю
мала Ханяка доживает Вася с приветом 9/VII-437

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Горбува
Микола

Lager **Birkenhain**
mit genauer
postalischem Angabe **Schmalkalden**

Postkarte
mit Antwort

Назву области, повіту, уряду писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

мистецтвний збс.
вигранив. ятоді
повідомляю що я жи
вий з доробий тоді.
тоді батько в твоїй
ятоді повідомляю що
забрала того худю
кока я між душ у
ком вна видна як
поховали а пером
шоб ти табаку висна

An, Кому:

Масур Мотска

in:
Куди:
Куда:

Salohubimova

Straße:
Вулиця:
Улиця:

Salahavierske.

Kreis:
Повіт:
Район:

Salahavierske

Dienstpost-
amt oder
Gebiet:
Область:

Церковна

Arbeitsamt:
Уряд праці:
Бюро труда:

матр мона двісті п'ядесят грам і ще кажу щоб
ти згадала мою худобу, учера а царство
небесне і! пригадай щоденний поклон проко
повіди і пригадай цей дівчатам і ще
кажу що ви мені вислали табуку на спасі
ба що поховали мою сестричку приїду до
дому ти мені поможеш. Наказ давай о пра
рості щоб одав худобу мадури мотри і
хоту мотри по ви а приїд до дому
і на пиши адрес Івано микаїтич
прошу щоб ви мені вислали карточку
ну сфери довідатися мотри Івано Ко
на ждеш отвѣта. Карі словей. Лѣта
пошло напамині на т токарні
тири пригадай щоденний поклон цей і сего

Deutsch u. auf der Linie schreiben! Пиши впрямую і тільки на ліній! Пиши чітко і готують на ліній!

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому:

Jäkuva
Heigore.

Ort:
Lager- oder
Firmen-
Stempel

Lager Birkenhain
Schmaikalden

57

Absender:

Сумська область

Надавець:

Отправитель:

город родини старости

Кашинська Штаняну дучі

Lagerstempel

Сосновівка

mit genauer

postalischer Angabe

лист до товарища
дучі Сосновівської дучі
і твої открытки получаю,
ах ді розум так ти
обіжаєш, що і тобі не
вислали, фотопраді так
і тобі вислали хоч не
важко ну дучі не віжай
іх світопродію мучке
так висла, а ти дучі

Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту і Уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Roma

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Stanislaw Duna

Ukraine

Starost Kaschperi

Romenskij

Summi

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

постарайся вислати із себе ти думай лише, що твій
друга Катря вийшла замін за грабового мика
так я здивувалася, що думай ти осталася сама і паши
ниша ниша пострадала ку думай і я через того
страдало думай тільки прожити сама і подумати
і нікому некому думай я вислала Саші і Марусі
рибаски братограти так козачо, ти ви пошлеш
їм Думай ти пишеш що ми з Іваном з братом
так Іван неможе неже як з братограти ти у мене
досна незнають Думай я написала Павла і Марусю
так у Марусі уже єть наслідник так я не знаю
ти дочка ти син. ку тобою і не знаю чи вона жива і
здорова бо уже давно я пошукала открити, се
пишу, а ответу не пошугаю бо у нас думай страшно
думай великі діти із уявою і баченням

Absender: _____

Надавець: _____

Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Antwort in Germanien

An, Кому: _____

Jakubowska
Katarzyna

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Schönefeld
über Berlin-Grünau
Russenlager II

Absender:

Jakuchna, Tuma
bei S. Wehde

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Parlin / Lenz / Pomm

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte

mit Antwortkarte

Aus dem Briefkasten

ukrainisch.

Jakuchna Tuma

Gebiet Luma, 1. Pomm
Rajon Synodotyna

Dorf. Pannaricka

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

1943р 30 Серпня Пущина одкривка від
Якухно Куцма. Послужить Якухна олена Павло
Привіт на україну добрий день мої омина
добра олена Павловна та здрастуйте мої
дітки моїм Сити мої доріжці Аліно Куцма
і Ваню. К. та здрастуйте Татина Павловна.
Я вам повідомляю що я від тебе отой жини
доросла одно Вісто Полув твє що та твє ога
20.08.03. Я то твє олучив його 24 серпня жини
мої доросла твє олучив агод я написав як я де
знаю і з доросли я то ка живу караме твє і Ваню
знайемо що я отой живу добри мої жини дор
год і ви мої Сити я давати як риба без води огу
отвїть доросли Татина Павловна. Я думам
Скоро за твє олучив і твє олучив боже не
з твє олучив і твє олучив. Отвїть

Absender:.....

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte
(Antwortkarte)

Jakuchmajs' Kurort
bei Kurtaw Wehde
Pavlin / Lenz / Tom
W. Naugard
Dojerland.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту і уряду
писати латинськими буквами
Назив області і бюро труда
писати латинськими буквами

An, Кому:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Powiat:

Rayon:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Закладу, є, дорожче, розра-
хунок, маю, Дяк, Ми, 8
Господ, є, ваче, об'єкт
Прочитав. Є, 2-й, 1-й, 2-й
реш, є, є, ваче, 2-й, 1-й
и ваче, 2-й, 1-й, 2-й
ваче, 2-й, 1-й, 2-й
Є, 2-й, 1-й, 2-й
2-й, 1-й, 2-й
2-й, 1-й, 2-й

Jahresplan
Olschke
Dagobert Nr. 2
Olschke
Zugasse
Lemberg

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Мислю, жарко. Керм, так: 350 гр зліста немного м'ясо
и криваса. Утроми тай, в ободу и в екрану сун.
Габерею на сручкосте, новей шахта. по 8 гасов,
получили оделла, спора получили спазовку.

Хочу свободно до 8 гасов. За домого морале купув
тільки сир, и пива. Со много Таро Вледил.

Гадю вониминено о вас, как вы живете, как здорове
маша, маша, Руса, Мига. В чем музика, есе.

Как вообще Жизнь в Тульове. Письмо не
не откритие. Когда получу от вас отве-
стину все подробно. Скорее напишете отве-
т. Продолжайте привезти всем нашим знакомым и друзьям.

С тем до свидания. Ваш Фридрих 5/11-43

Absender: _____

Надавець: _____

Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому:

Jakuschow Grigor
Baerl. Kreis Moers

Lager Baerl

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту і уряду пошти

писати латинськими буквами

Район, область и бюро труда

писати латинскими буквами

An, Кому:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Povit:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Даровуючи дорогому Марку
листик от твоего друга
Тригора из Берлина
В первом строке своего
листка указав, что я
хочу здоров в Берлине
названием нем. и т.д.
здоров. Писать тебе в твое
открытку, но не знаешь где
мне ее послать.

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Маруся, приїждь. В этот вечер 21/ІІІ. Вместе с 19
любимыми ребятами, в том числе и Гедро Влад.
Керим, нас ждала Габриэлла на ступеньках
новой школы. Ходим свободно до 9 час. Там были
мы и миссионер, но очень скучно без Лизы и
без твоей. Живем в небольшом доме на берегу Рейна.
Когда мальчик отбежит, слышим все более тишину.
Ониши, Маруся, как у вас там друзья, как
вы без меня живете. Мало что мы так скучно
расстаемся. Жалею, а можно было.
Передавай привет Шуре, Ани, Марусе Сибиряк,
Шуре А., Гали, Вали, Коле, Володе Д., Фиксас,
и Ани, и всем моим знакомым и друзьям.
С тем до свидания. Твоя Грета 5/ІІІ. 1/22.

64

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: Jakuschow Grigor
Baerl. Kreis Moers
Lager Baerl

Ort: _____
Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender:

Надасць:

Отправитель:

Жушченко Марія

Казіно Крүмме

Post Uetersen bei Hamburg

Poststempel
mit genauer
postalischer Angabe

Лист пуццелі 31/2 1943р.

Лист до своїх любимих сусід

Мими і Наташі добрий ден

Моя сусідко добрий ден моя се-

стра цілю свого тоби листочка

із далекого краю добрий ден

ілі вєкор Мими і Наташа

і передаю я вам свої ескізи

і вірний провіт іхєлаю вам

всього найлучшого у вашій дом-

Машині жидкі

Postkarte

mit Antwort

Назвіть область, повіт і уряд праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Komu:

in:

куди:

куда:

Straße:

Булевар:

Улиця:

Kreis:

Povit:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Сумська область

Кременевський район

село Камень

хутір Заруддя

научить, Сапож-

ленку Михайлу П.

Украине.

щоб вижили вмісті хорощо Миша і Наташа Якполучите
Мою открытку топишіт поскорей отвѣт бо я дуже,поку вриат
як там тепер у вас кавкраїні наташечко як згадаю як ми
жили стобою тонаше сестри такбула до вас привикла
атежер приїшлоє роєтрауя талеі кебачилиє неапоследній
дорозі стобою наташа янужнаю як я сюді ірайікала як та
пточка удалени край,але наташа може ще кебачилиє
із вами, із своїми ріднеєнькими наташа я тебе дуже про
сю скажеи моїх мамози і таточку щоб затиною нехуди
ліє. і розвеселіє, іх, ма я наташечко сестрієчко. наташа
і Миша виже казали як приїшлиє тоби писмо то опишиєт, за
все. то тепер пишиіт бо так часто згадує я вас. Миша і наташа
так я укутила ба вас, топишіт як ваше здоров'є наташечко, стем
досвідає і привієт мамазі таточку і сестрієчку і браточка і Ямару
і Федору і мамі. і дучі і баби. і всім осталим хлопцям ачи
хвинишн онячот и оно и пиши на лінійх! | Пиши вирапо і тілцьк на лінійх |
наташа наташа мені хто вдома ще вчє вчє

Absender: _____

Надавець: _____

Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: _____

Жусченко Марія
Казіно Крүммел

Post Ueesthacht

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

bei Hamburg

Deutschland.

Absender:
Надавець:
Отправитель:

2661
Jalowenko Anna
Bazasze 117

Gemeinschaftslager Gladbeck Zweckel / Westf.
Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe
Annenstraße 1 (Deutschland)

лист писав 1943р. 28 серпня
Яровенку Павлу Васильовичу
від вашої дочки Телі Бабаро
Здоровіть вам дорогі мамі
падітирі Попанко мамині
дідусю і зестрісехі Мохя Па
ня і Яна. востривих строків
маю писати хочучи
згадати вам отам хто я
жива і здоровий чого і вою
желаю всім найкращого

Postkarte
mit Antwort

Україна

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латынскими буквами

An, Кому: Jalowenko Pawlo

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Dorf Schernitz

Schabitzchen

Summer

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

уважеш дямакней жижи жилою а вои ти пер без мен
жити мирно і хорошо. і пиридаю а вои сирской да
нкой старани скучаєний свої сиротський привіт і
низкий поклон. і пиридавайте від мене привіт усім
пошим родичам і хороним сусідам преежнім і теперш
нім аки ви аччас маєте. Напохо і всі мої радниї на
імя пишуть кожного нігде индижайтесь а мене
индижайтесь мене пишуть мені поше откриточе
давайте мені отвіт бо а одним сиротино вижкий
давольной старани нікто мені да садовому прозвонже
ни кто мені ничого хорошого не скаже то аки полу
чила откритку то аки побачила вас і поговорила з вами
Напохоа пишуть усіновасті пишуть аки ви там
живите. а а живу одескою ви уже зачете а ка
раз пишуть мені нігде то а живу постопапу ну пако да віда
споминіть кож косячий жидет лето то а аки від вас ответа.
допомогі мої да відоміє пиши на дама.

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Іаловенко Павел
Dorf Scherzjano
Kreis Schalichino
Gebiet Sumy (Ukraine)

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: Іаловенко Анна

Barake 117

Gemeinschaftslager Gladbeck Zweckel / Westf.
Rhedenstraße 1 (Deutschland)

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Jampolex
Lidija

Ziemendorf bei Drense II. III.

14/III-43

Lagerstempel
mit genauer
postanscher Angabe

Postkarte
mit Antwort

Назву области, повіту, уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

Привет с Германиии!
Примите от своей дочери
лучшее и искреннее привет
и самое лучшее пожелание
собою вам, что я живу.
Дорогая моя мамочка, я
живу здесь хорошо: ку-
шаюсь ешь ты. Нам выда-
ли такую одежду: куртки
зеленые, кофты байковые,
платья, коврики и в
ситовые дадут ботики и

An, Кому:

Jampolex Анна
Борс Николаевна

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Славянски

Stalinska

Славянск

кульки. Слово мамочка здесь мне хорошо. Хлеба дають две буханки на тиждень, маргарин, мармалад, сахар, сыр галаанський. Картошки кушай скільки хочеш. Ми погнали з нею пельмені на маргарині. Треварка 3 рази в день. Иногда дають сало или мясо. Кроме того дають молоко каждый день. Два раза в тиждень варять пудинг или панину. Это наше питание. Мамочка я через каждые 15 дней иду в больницу, больше не могу. Мисси Жюль просят тебя выхлопотать документы, о том, что я был украинцем и перешли мне через солдата. Документ должен быть с орловской печатью. Мама со мной поедет в месяц: Тоса, Вера, Анна Тюгалаз, Мария (Колодий), Шура (Медведко) и др. С Тринией буду переезжать, вы несли мне добро. Вы купите себе чай и гармонь и шест два кувшина. Тини я получил от тети Паши письмо, она пишет, что ждем нас. Где они напишут мне? Привет сестрам. Заранее спасибо. Дерзайте мамочка и когда вернусь то вам поблагодарю.

Deutsch u. auf der Linie schreiben! Письма писать и только на латинице! Письма писать и только на латинице!

Завдання: с письмом и посылками.

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Jampolez
Anna

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому:

Jampolez Lidija
Ziemkendorf
Post Drense
Kr./ Penzlau

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

u/m.
Ziemkendorf b/Drense u.M.

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Kleinwig-Kolstein

Jamtshenko Wera

Mühw-Boob über

Neumünster

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Милому пущи 414320 до привіт
на рідну Україну. Здрастуйте
дорогі мої родителі Матильда
, Мамочка і сестричка Маша і
Мурі. Кати Тани і Слава. Ваш
дарило єдиний в серці мій
кий плам'ястий привіт і всім
ваши родителі передано сердеч-
ний привіт. Успішного вам
пова мива і здоров'я того, ба
усім милому бути мивим і
здоровим

Abpostamt

mit Antwort

Назву області, повіту, городу праці

писати латинськими буквами

Район, область и бюро труда

писати латинськими буквами

Ab

Ans. Boku:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Powit:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Jamtshenko Lacion

Україна

Сивасховка

W-Pistawiczka

Jamtshenko

71

6

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Якщо ви пишете в мене зворотнього листа то я вам сонячно
я роблю на старому місці: встало живо в тасов і їдемо
воров доїть дою я живо вупром 4 ворові а у вестірі 5 воров
і таві мої дні воров проходили то те зроблю то те то вже і весті
живо на полі роботи несли поїде поїде дома робимо. Великий
казов у мене хавайне багато цукру яблук і я їм і мови хожу
і таві вестірі гарні 5 раз їмо в день у волю хватаємо
Мамочка рідненька пам'ятай ви свої новості я дуже хочу
все знати як живо дома разом я знайду маю як я
Вамеє дома була та що робила де Вамеє ходила то
все все пригадую це мої коніє коніє ходили мене
знаю мов я на мов час і робила 8 мамочка хай Пас
єз катиніє хот одну стрічку як вона сама спить на
зробати і зупи хай мене буть катиніє я хот на букварі
показався що їхні речі писали човидані востіжені
встало живо і таві вам мила і таві отвєта вестірі

Absender: _____

Надавець: _____

Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Vідповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: _____

Jamtsechenko Wera
Heswig - Holstein
Mühlentor über Neumünster
bei Schwarzenm.

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Janenko Konstantin.

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Gemeinschaftslager

Forstwald

Krefeld, Gladbacherstr. 578

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Здравствуйте мені

уважачи мене: Варочка

Насинд, Ванд и прее

Вашим Сидоренком!

Получил я Варочку

Вашу Ойфоситку за

Зміє благодарю за

дешевий такий Ойфосит

Ойфоситку я поспав Вам

Ойфоситку Односидоренку

Атентерь дасіау Ойфоситку

Postkarte

mit Antwort

Назву области, повіту і уряду праці

писати латинськими буквами

Район, область и бюро труда

писать латинскими буквами

An, Кому:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Büro:

бюро:

труда:

События погосте. Оди багнато бранца
Михайла. Я попурав Анкратинку на чин
послав ему письмо. Да Вароча действително
до Мн. Звезд Служба и народни днѣ наваднѣ
вспоминаний О Верегах Р. Барошн.
Да! Не Загадывая Вперед, Но если
останусь жив и буду возвращаюся днѣ
родину то обязательно Заеду до Вас.
Но все же это дело неадекватно лучше тем
прошлого в прошлом году. Я же Видуи Мн.
Зело Из Радунинѣ то в этом году ужи
Купил: Яблоки, Абрикосы, Квиновники.
Азайн пока доведанный Ветеросъ
С при Вейом Ю. Аменто. 1. 9-43.

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Antwort in Germanien

An, Кому: _____

Zanenko
Konstantin

Gemeinschaftslager

Forstwald

Kreisid, Gladbacherstr. 578

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

bsender:

Надавець:

Отправитель:

Eltron

Dr. Theodor Stiebel

Dipl.-Ing.

Berlin Tempelhof

Eresburgstr. 22/23

Lagerstempel

mit genauer

postzeitlicher Angabe

Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту і уряду

писати латинськими буквами

Район, область и бюро труда

писать латинскими буквами

An, Кому:

harwieschenko

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Rайон:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Україна

Karlsruhe

Lebedinski

Summi

das Haar: Garbusowka

Добрий день дозволь попросити
пошлють мені на адресу нагороду
Зіна на адресу для ліжечка пошлють
Лісьма я всім пошлюсь і
открытки до мнє дуже дуже
люблю і хоч кажи про вас
і хоч і не в селі ну нічого
нагороду ти пишеш
всіх до речі ну нічого
буду жити
мояй отримати
нагороду і листи

род посадили і садок рясно вродив ой хоща мені
 ой бережи дітей родни твоїх глядіть люду
 твоя душа рада шови про мене не забути Наца
 до ідуїт мені що не забуртуть собі за мене не знаю
 рнуся чим у такій досид пошла родни твоїх Наца
 ви пишете що я достала Болю у нас цотт телиці твоїх
 я говорила із переводчеком ну він мені сказав що ти
 написав откритку а він прийдє писат а ви твоїх
 з вернітея у волость і не забуртуть мене і останея
 вам а мене і в вернітея то і буде мені як і писем
 ну мабуть зможете родни твоїх а дугоє рада що
 уполучило одно і з сдругу до і згадаю як я з вам працю
 як родни твоїх як више з другою Болю все вдрує і у
 не мені. Досвідань родни твоїх Наца мені зинус над
 родни твоїх як ви писали не скажу казати родни
 родни твоїх як ви писали не скажу казати родни

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Antwort in Germany

An, Кому:

Jinowska Fredoriz
Berlin Eltzon-Tempelhof

Eresburgstrasse

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

22-23
Dr. Theodor Stiebel

Dipl.-Jng.

Berlin-Tempelhof

Eresburgstr. 22/23

Absender:

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte

77

Менючко оне адрес
гасте помы щоб
каписав до ви не
розбирите. ну пока
осталося
пачка
і здорова.

Faßt Kohlenklau!

Er klaut das Gas
und stiehlt das Licht,
raubt Strom und Kohle.
Duldet's nicht!

сприбуєт beim

Рейд.

с. Будни Іринецько-
ро р-к Булбова обш.

Дюбська Мейна

Іковича.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Лист пушено 31 пункт 739. Д. Д. Браиса
Здравствуйте мои дорогие маманка, братики.
Мир за все я сповидаю что я живу и
здорового того и буду даждю. И ежас
родна в бауре мери кафаню. Родни
хот. Багато ну жаме и яни. Не
скучу. Хотим я родней не в
своему, а буду даю. Маманка
бу де писати мене отлим так
милит на отакіи карточки. Як он
а мсьмори не ниде. А ежас в Авеф
адрес на мій дош. Ну маманко
дуже скоріше побачити. Мені хоті
узнати як ви там ежас робите.
Кингаю. Пока доповідати. Привіт всім.

Absender:

Yanowski

Postkarte

6

6

78

DEUTSCHES REICH

12.8.42-12

Br *ien*

den

den 28

Wohnort, auch Zustell- oder Leihpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

1220 серая 480000.

*доброе здоровя
мой родителю
и мое здоровя
вам желаю
с любовью*

Wer nach Alarm

die Fernspreleitungen mit
privaten Gesprächen verstopft,
gefährdet die Betreuung der
durch Luftangriff Geschädigten!

Yanowski Ujana

Leb Bauman *LUCK*

Romanke Rejon

Luniska oblast

Ukraine

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Одвас еста зоморого дузи слава
в офинити то Омскіа з Макоми
нима а нудиди де ну Матомос
чолого домо чи нимо а як нима то
дойди афис віднеї ми мотамми
рогимо дузи вадно дукатъ мадо
ну нічого а Макоми незнаю коли у
ну пожа дох відніа естрон лоба
братик Макомо а Макоми колунв
отвас мот ной зомосав дукиди
всім привіт хлопцям і дівчатам
всім нима мабаку а мохми до ноз
ним

75

Отправити

mit genauer

postalischer Angabe

mit Antwort

Verriss-nicht-Strasse

Нискоу бодати, повноту туриду
писати латинскими буквами
Нискоу бодати, повноту туриду
писати латинскими буквами

anzugeben

Ан, Кому: б/г/е/и/к/л/м/н/о/п/р/с/т/у/ф/х/ц/ч/ш/щ/з/

in:

КУДИ:

куда:

Strasse:

Вулаця

Улица:

Kreis

Urbis

Район

Dienstr

Dienstpost-
amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Arbeitsamt:
Уряд праці:

Бюро труда

Бюро труда.

Prussia
ALLENSTEIN
1.9.63
DEUTSCHES
-74

5 сентября 43 года

Пишу от моего Василия Павловича своей доро-
гой сестре Зоринской милости моей Зинке и моим
моим деткам Воняруху снелу и вестим Вас
что я пока жив и здоров работаю на станке
спешу и посылю к вам свой душевный привет
и желаю я тебе милости моей Зинке всего наилучше-
го впереди еще посылю свой душевный привет
своим браткам Марусе и Маше и желаю вам
всего наилучшего здоровья и крепко желаю
всем еще передать свой душевный привет Вам
Юзе Васильеви она пока жива и здорова работа
пока на станке моёго милости моей Зинке и что
никогда не забуду что не пишете мне так как я уже
три недели не получаю от вас так как пишу так что
ранее стану сообщать твой муж Василий Павлович

Deutsch u. auf der Linie schreiben! Писати виразно і тільки на лініїх! Писати ясно и только на линиях!

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Vідповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому:

*Fr. Schmitt No
Wassili. bei Luidwig*

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

*Schmitt,
Albin Passenheim
Fr. Ortsb. huy. (Ostpr.)*

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Якименко Васил

Франк № 47

Post Ziffern 174

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці

писати латинськими буквами

Район, область и бюро труда

писать латинскими буквами

An, Кому:

Katavitsch

Maria

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Томашівка

Smilitschkiy

Львівська

Ukraine.

Добрий день
вчора я прийшов
в гості до вас
і новості вам
приношу розкату
як я живу
мне у полі очинь
тільки і вас сестро
всім мне тільки
но памоч я не могу.

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Яценко Васил

Франк на № 47

Postkarte
№ 47

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці

писати латинськими буквами

Район, область и бюро труда

писать латинскими буквами

An, Рому:

Katavitsch

Maria

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Томашівка

Smilitschitz

Львівська

Ukraine.

Добрий день
вчора час я прий
шов в гості до вас
і новості вам
приношу розкату
як я живу
мне у полі очинь
тільки і вас сестро
всех мне тільки
но памоч я не могу.

Одкрытка пуцзена 29-III-43р.
Здравствуй дорогая сестро. Передаю
тебе полкий привет і передой привет
Бабі Володі бо іванько ще не вернувся.
Сестро. Я жив здоров чого і тобі
бажаю. А січас яще не можу дебув
січас я переїхав удруге місто до
Болуха то тут ми добре крацу
як у дано було істи що вночі тільки
треба робить добре. Сестро до мене
писати ~~можу~~ тепер не можу бо я не
знаю чи дово буду на щому місті
бо мене перекидають з міста на місто
яку з щим да віданням яку крепко
руку Вадименко.

Absender

Wapintan

Wohnort, auch Zustell- oder Luftpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

geprüft

Der Luftschutz

braucht dringend den Fern-
sprecher nach Luftangriffen.
Darum führe Du dann **keine**
Privatgespräche!

Postkarte

Сумма одна

Веллигаровский Район

Чедриай ибсари район

Косовальска

Козенурска Сел Чирова

Х. Хорон

Греникко Актоника

Тимофеевна

Меломорьева

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Подобий ден многоубоженая Антомина тили
прієма сообщало що і до котарого часу жив -
здаров передаю вам все листи сердечний привіт
всім вашим родинам і знайомам в Німеччині
всіх вас кажу і в перенесенні і
попузанні мої пісна мо і оті вас мі одмо
го пісна не попузан ік що ви посилали
і вас крепко прошу о виселки адресів дітей
уших ік що вам єсть у вас тіа подруга о ви-
силки посылки табаку по силки моча і та
погаше і та і попузанні посылки ік що
не попузанні то купимо звернуті в район
і вам поспав мою пісом пишати свої ново-
сті ікми урочай ік вам клід дають; поспав
і і марує дома і та де поспав пока В. Дремлюго.

Absender:

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Faßt Kohlenklau!

Er klaut das Gas
und stiehlt das Licht,
raubt Strom und Kohle.
Duldet's nicht!

Postkarte

Mu

Martin Janssen
an Minna

Grünwald

Ni *Frankfurt*
Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer
17/18

Absender: Johanna Jaremenko

Надавець: м. Br.

Отправитель:

HERMANN CASPARI

GROSSENHAIN SA.

Lagerstempel

mit genauer
postalischer Angabe

Caspar-Borner-Str. 19

*Долгого часу маї ризки!!!
Самочасно що я стара амба і
здоровва рого: Вам щемало.
Ви, мамочко, ризка як і
спустила за Тогого, що гімн
10 місяців. Біз Бог оч
цього місяця як перути
визнобізи. За мого не журити
жову не погано, робота
дорожа. Тогого що нема*

Postkarte

mit Antwort

Назву области, повіту і уряду
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An; Кому Frau Palaschko Jare-
monko

in: Weleki - Bubny

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder. U k r a i n e

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt: Romy bei Sumy

Уряд праці:

Бюро труда:

нікого із своїх, і сама. Терпимості з багатіма. Мамо,
неможливо, тому ти хоч і єш неприємна. Так і хоч все
мої рідні багати. Ви думаєте мене що мені погано, не
думаєте нікого, бо краще неможливо бути, козляка
вона мені як рідна, думка і тирт кривилася чого
все в зліца. Мову їхню вже добре розімаю і говорю.
Всіривко, немчи які в новості в Бубках, ці аж гадують
про мене мої товаришки. Які похвалили розоградіо? Я
бабушка, що маєте навісорожі? І все, все мені
мені потрібні всі згади. Пона "се" Ваца Таул чого
всіа безліч роз, привіт зіді і твої і всім рідним
і сусідам. Моті (Кбаба думка обімається) на своїх вачи з
10 міс. навчила розривіть. Чому вони не пишуть? Пона
тирті всі пишуть. Мелая вам вівого найкращого. Таул
27.8.438.

Deutsch u. auf der Linie schreiben! | Писати впрямно і тільки на лінійках! | Писати ясно и только на линейках!

Отправитель: _____

Ort: Großenhain / Sa.
Lager- oder Firmen-
Stempel Caspar-Borner-Str. 19

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Гаремко Катя
Börnicks über Bernau

Börnicks

Postkarte

mit Antwort

bei Berlin.
Gutsverwaltung Börnicks

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

über Bernau bei Berlin

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

місто переїхав 20/8
1943 року Зарядний
мій рідні я нова
жива: зародива того
і вилетіла у вагони
зв'язні я поїхала
одкринку я на писано
23/8 за яку я шире
дружко сестриці Тоні
пробова мене мизабуду

An,

А_б му:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Гаремко Катя
Romm Kreis Sime
ulo Nekasimivka
Ukraine.

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Antwort in Germanien

An, Кому: Jaremenko Zlatja
Bönnicke über Bernau
bei Berlin.

Ort: Deutschland.
Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Jarmenno Katja
Börnicke über Bernau
bei Berlin

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Gutsverwaltung Börnicke
über Bernau bei Berlin

місто місто 8/10 чзроко
Зарисую мою сирітину
Там я перема за все я маю
словинами що я їм в місто
покупила я не писана і вер
що отримавши мів шуро
імоє дружку шайти мене
назасобів Там я я ж ки
покупити місто місто
вкінці змисла я я

Postkarte
mit Antwort

Н-ву области, повиту і шиду пра
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому:

Katja Jarmenno

in:
куда:

Kreis Romny

Straße:
Буляця:
Улиця:

Gebiet Sumy

Kreis:
Повіт:
Район:

Dorf Herasymivka

Dienstpost-
amt oder
Gebiet:
Область:

Ukraine.

Arbeitsamt:
Уряд праці:
Бюро труда:

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

[illegible]

Absender: _____

Надавець: _____

Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: Jachmenko Katja

Bönnicke über Bernau
bei Berlin.

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Deutschland.

8/III - 43 року.

Привіт з села Ланденбрік.

Здоровити мої рідні всі. Маме і братів і сестриці
і всі мої племеники. Мійки і дядьки і всі знайомі.

Перше усього тим листом написати то розрішити вам привіт
передає. і повідомити за те, що я пона ще живий і здоровий того
і вам хочу пошлати. Від своєї щирої душі від свого серця.

Сперва повідомляю вам за те що я ще покая
живий і здоровий того і вам хочу пошлати
на білий світ. Мої дорогі рідні всі прошу все
срозвітись до мене, щоб одним листом і ви
і всі всі і здорові, що я до вас у мене як на-
саме то я і на своїм не можу ніколи передісати
то і ви не погасайте і ви все мене зовсім
забути, що я в вас і був. іі мене ви пишете
і на воки не докодає. іі я не знаю. Що прошу вас
душе мої рідні пишіть мені хоч по раз і то і у
буду дякувати. Ініком вас не забуду і не забувайте
і ви мене. іі задумайте мене Маме до раз у раз
іні вас і задумо іобразна хвилину. Ну хіло
мавало ми ще покая дуже хороше.

Absender:

Marie Jarauenko
Langenbrück 232
Kreis Neustadt 99

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte

(Antwortkarte)

Україна
середі Ірменко
село Іршівка
район Імнеськ
обласць Сумська.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Absender: Marie Zarembo

Handwritten: *Handwritten: 234*

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt
Kreis Neustadt o. L.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Я ніколи вас не забув
мої доросі рідні і мати
прошу дуже, що не забувати
і ви мене ніколи хотіло
Знов, але хатенько може
Здається та ще одно наву
Бо з дитини, що ви росе
Знаєте, як дуже скучно мені
чужимі людьми жити.
Ах ми же ви покоріть
Надз душі і з амвандіс
те до верті не вписано. Віг
Зали бг Оманівської вому
вашо моїм. А там виста
свою сподіваю, що ми зіб'яну
вмучи. Ах Освітаніс ба

Postkarte

mit Antwortkarte

Ukraina

Fedor Jaremenko

dorf Jaroschinke
kreis ylenk

gebit sumu.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

13/12 1943 pol/y

Дорого здоров'яка мої дорогі рідкі Мамко
Данто братік і сестрички і всі тітки і дядьки
і всі чимочисля. Перше всемо як нагаїм
писати вам то я нічим передаїм мій
сестросердечний скучний привіт і по відо-
мийти вам все те що я ще живий і здорова
того і вам хочу пошлїти на білий світ
Щазь моя проходить як і завжди по старому
мибу ще побачу що дуже хорошо. Тільки
одко що дуже скучно за домом і за всіма
рідними, що я не можу забути а ні на секунду
звільнитись. А ви напевно вже давно забули
про мене. Що можете казати мій мамко написати
та побігати за те і ви ще всі вдова
і не хорті. Що я вже до вас так написав
що і поштою ніколи не можу переписати а
від вас не дошло нічого. А де давно я пишу
ваша від Гали С. і від Анни В. пошк. все як і дуже
щиро і щастливо. Як хотіли ви написати

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Гаременко Іванка

Ostlager II
METZ

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Diedenhofener Landstr. 166

Пущено поштом 23²⁰/43 р.
Листо від вашої дочки
мири. до своєї рідни
доброї здоров'я Папа
мої мамама сис-
прище коштами і
Віра братик Ванка
всі мої ама остали
рідні і друзі всі
сидіти в перших

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому:

Гаременко Іванка

in:

Україна

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Wische-Wesela

Aktivka

Sumny

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

сроків приростаю я вам свої привіт.
що я нева і здорово того і вам намага
всього найкращого життя вашій особистості
я роблю в тому заводі де я робила невелич
ку дружині лагиря на 14 днів і 10 днів. ~~та~~
я в колісках ми невелич зв'язано і
двох колісках і ще з ними. Я одна
дівчина а ті дівчата в другій колісках
невелич і ще я вам сповідаю в тому
що я одчас не получило ні одного листа
і я вам писала багато отаким чином
ни знаю чи ви науважали чи ні. всім дяку
були після здолу а ліки ні як низкого
чого стали досвідати ост остався
нева і здорова. досвідати,

Absender: Jaremenko Iwan
Надавець: ukraina
Отправитель: Wische-Wesela
Achtirka Summy.

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: Jaremenko Iwan

Ort:
Lager- oder
Firmen-
Stempel

Metz

Ostlager II
METZ
Diedenhofener Landstr. 165

Absender:

Надатель:

Отправитель: Яцененко П. Johan Fischer

Oberbachten Nr. Bonn

Heinrichsplatz

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Здравствуйте дорогие родителю
мама, папа и Павлуша, сестра
мать и тетя Марфуша. Передаю
я вам всем свой горячий
привет, и много всего наи-
милостивого у вашей души.

Мамочка передайте привет
Венямину Талю и всем девочкам.

Я уже в издании получаю
от всех самофативских друзей
Матр. Вась. Катю. Марфуш. Павли.

Postkarte

mit Anschrift

Назвать область, пункт и уряд праці
написати кирилицею или латиницею
назвать область и бюро труда
написати латинскими буквами

An, Кому:

Яцененко Павло

in:

Україна

куди:

куда:

Straße:

Самофатинка

Buße:

Улица:

Kreis:

В-Гизачівка

Powit:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Литвська область

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Общественное здан. №9

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

и пока они все живы. Но стили это была машина где они е. Лодка
живу в одном сине. Все нас разобрали хужими. Я маленька живу
у бабушки и мне мама и сарафан, только спускаю за домом. За ре-
кой Украинкой. Я дою Зюрову рву яблоки и урюки и сливы. росло по сине
скалу Государства Родине то что роде хужийка. А это есть один работ-
селани. Топаю роде у поли у бабушкой а я дома у хужийкой. Ну маме
даю сарафан. Маминка очень сарафан у нас в мажорском чети.
мама я добута и удита во в хужийском. дама она мне Чурава
Знатев, лето палате. туфли, постель такса как у мамы туфли. Мама
но вы все мене увидели то не узнали такой стала как черноватая тата Чура.
когда пришла я то думала что было 55 кг но сейчас за месяц 48 кг.
Мама за мной не пугается мне жить сарафан, как вернется папа вернется
мама дядя павл. кукоба даю сарафану работу. Он работает в городе на
заводе. Привет от хужийки. Маленька до свидания. С поцелуем Тоня. ^{часть} Виз. и думаете

Absender: Paulo Jasemenko
Надавець: В-Рисаєвська - № 9
Отправитель: Львівська область.

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: Paula Jasemenko
Johann Fuchs. Oberbachten
Kreis Bonn.

Ort: Reinhard.

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender

Jaremenko Peter

Duseleloz gratenleggen

ohnort, auch Zuzil- oder Postamt

Haus Nr 330

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte

100

6 6

Jaremenko Wasi

Sumka oblano

Biłopol'ski 2-4

Waleschenkowski s/u

A. Heisehin

Zurück

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

по пише спину вам
по бігали ти про те, що
накопив ти вий і здоров'
і вам милаю чєвого найкращ.
шого в вашій мислі.

Доброї роки! Спини
пероминко вам про свого
мислю карбують
мак. дають на речі козур.
Злива і роза варюють
гарну спину гарно не

тимчасово 75р. маємо 150р. повдаш ти на тимчасово
1710р. Сахару що до одені твої гроші токо те що
здох із дому то все погорло у бараці під час збоєння
пока не видаш нічого Твоїм Дружбам немає і не шдів
новості в багатство нема на солі писати
Описуйте свої новості де родились як уротан
опишите все по дробно тепер впрошу вас
якщо в волю побачити то вишлите й табак
скільки можна бо така нам дають по мало
лиш не хватає пока все на чашу буду кітатів
передавайте привіт від мене усім родичам
і товаришам які ще дома лишніть хто
вийхав родився у Германію.
Остаюсь живий і здоровий і вам
милаю цього найкращого
З привітом і духопомощи ваш
ши Твій Дочка Гринь
Мду Олівія зі сороків років Р. Димит

27.7.43 року.

Absender:

Jarkowa Maria.

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Getarboerlager

Nr. 490 506 102

Velbert / Rhld.

Höferstr. 5-7

2/III-43р.

Добрий день дороженька сестри-
на Ваня! Тепер ми пишемо тобі
коротенького листа, то передаю
я тобі свій скрутий далековідда-
лений від родини привіт і ба-
жаю тобі і усім, як найкраще
успіхів в повній мірі, щоб усе-
лає гарно і закінчувала конськи
клас відмінними оцінками, як
тебе. Ванічка від тебе і мені і
листа пошлю на ввора в 9-16

Postkarte

mit Antwortkarte

Ukraine.

Post über Charkow.

Jarkowa Ekaterina.

Station Belopolje.

Post. Belopolje.

Belopoljskoko raciona.

Bezirk Siumy.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Heitse Ra Klubnyei pereulok w=32.

годин вчора, коли саме ми в 3^х повернулись із гулянки до дому,
но ще в двір фабрики не зайшли, а стояли коло двору, бо ти ще сто-
яла біля двірця і хлопців. Ще ти не зайшли і до воріт, коли моя гарна
подруга Тамара Д. вибігла мені, наввіргі і з радістю мені сказала, що
із дому мені є 2-і отримки і один адрес від одного книжця Сондата
Євста (Моніки) той що я в 1^х році родила на курні і він гарно згає на
гітарі і ми його забвсди і всі звали Моніка, а зараз він приїхав в
оріх в Шпретал-Віндінгел, а наші дівчата в 4^х учора їздили в той
город і якое забавлялись з ними про все і про мене і він мене добре зна-
є і до самі напам'ятав про мене і який дівчатили він передав свій домашній
адрес і невеличку книжечку (роман), і говорив що мені він написав писмо, а
я теж, щоб написана, говорив що тобою, розсеру, що я з ним зустріла в цю
діабло, на фронті на нолі цієї палубі і він зараз в каюці. Ну і т.д., ну
він сказав мені про отримки, то я і написала і ніз під собою, а поді-
ла на прохання до пошти за отримками. Узявши отримки я точно увіри-
лась, що отримки із дому від тебе і мені велике вам спасібо, що ви не
забуваєте мене і написали хоть по одній отримки. Прочитавши я отримки
я ще довго стояла на вулиці, а в тім 10⁰⁰ я пішла ввечір. Десь провела
дуже гарно одними шматками в 4^х в тім Там. Це один ліміт нас і
я собі виписав декілька раз і як будуть готові картки то обов'язково
я собі випису, а ви мені мене. Там я провела кудись, то я
опити в мені отримки. Проща ось уже з місяць дуже гарно, домі
маїти нема. А пока добротний привіт усім нашим мамі, Вері
своїм Якімсь авей я несе з кетерниками. Твоя сестра Марія.

Absender:

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte

(Antwortkarte)

Deutschland.

Jarkowa Maria.

Lagernummer 490, 506, 102.

Velbert (Rhld).

Häferstraße 5-7.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

2/vii.

Absender:

Jewdocha Tarkow

Selo Soro Gordo

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Tarkowskij Breesen

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

über Bielenzig Nr. 21

Sternberg Deutschland

Postkarte

mit Antwortkarte

Jewdocha Tarkowskaja

Selo Nikolajewka Soro-

cayn Chutor Post

Burya owrah Sumsiaya

Ukraine

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

*Людям, которым
нужно откликнуться
на мое письмо и
написать ответ
Пропишите мой адрес
на конверте
отвечая на мое
письмо адрес
написать Показов
Ваше*

Ах ах иет Твоемо от мизма
Драгый мой Мелен Ях Ви —
поживалт Тосилато тебе всем
горючий привет так же посылает
Иваний и горючий привет и записку
горючий привет Тосилато и Мадри
нйзкой поклан так же и
модий нйзкой поклан отныне
скрутно и тузкой стороны
живу ухажива Тира ии ии
шове все еси Тикорова ес ~~и~~ ~~и~~ ~~и~~
и нахорова еси ~~и~~ ~~и~~ ~~и~~
Тира ии Миколо де нахорова
еси писма миль пра ии ии
милые мои ии ии
то бо ии

Absender:

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte
(Antwortkarte)

An

Gowig Jorßomblig
bei Wilhelm Scholz

Breesen

über Zielensig
Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer
Oststernberg

Absender:
Надатель:
Отправитель:

Гартак Зарбдоша

Горбодорф о/к

12/IX-43р.

Грунер Баум.

Lagerstempel
mit genauer
postfällischer Angabe

Ostarbeiterlager
Grüner Baum

Добрий день дорогі мої рідні:

тато, мама і Зіна, Катя, Микола Кад.

В перших строчках передаю
і Матю, і всі дівчата по низкому
данека привіт і бахсемо свого
найкращого у ващому житті.

Я від вас получила 14откр. а
Матю 11 за які дуже вам дякую
і дуже раді і всі дівчата помагаю.

Дорогі рідні ми живемо по ста
рону, Катюша до нас хоче, а

Postkarte
mit Antwort

Назву области, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому: Гартак Іван

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Dorf Kuslimy

Чинжк

Сити

Комну

Ukraine

Матя Хар. од нас за 35 км. мене у цю кедилку казала Кешка, що
пусте до Кеші у гості, її там караю. Я получаю листи від
дяді Матії, Зедота, Івана Івановича вони всі виписи, а Іван Лисовський
здоров, а як був він з дядом то получаю одно пісню, а це
не має, він з Мусієм пішов. Передають чоловіки своїм рідним
привіт, і Вам. Вони живуть дуже хорошо. Катина Т. у баура
її добре, Матя тако ж у баура, передають рідним і всім,
дівчата привіт. Дорогі рідні пишуть, що ви робите чи
тако і тепер како молодарки та як там у Вас із молодю
бодо. Все пишуть ми будемо дуже раді, як там Маня
живуть. Зіна як моя рідна сестричко пиши як ми пожива
я з тобою так не жила як тут із Манею живу, як сестри
де що не достанемо то передішлють. Яка там Катя, та Миша
мені хочуть на їх подиватися та і фотю не має. Катина пошлю
соді з того нескот, або що треба. Довідання дорогі рідні. Передавайте
привіт т. Марі, Миці, Жесі, біланим і всім рідним і дівчатам від мене
і мамі і мамі, Фери, бабусі. Уринуємо по 1000000000 Дуки і Маня.
Як нам хочеться нас подати. Ходимо ответа, як
соловей лета. Писано 12/17 - Неділя. ось скоро год

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: Гартак Гардочка

Гропрöhndorf O/Z

"Grüner Baum."

Ort:
Lager- oder
Firmen-
Stempel

Ostarbeiterlager
Grüner Baum

Absender: Z. p. Frauenlager
Надавець: Enzesfeld n. d.
Отправитель: Enzesfeld n. d.
Baden 5 St 7 Baden

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe
Farnak Natalka

Листъ пуцаний 3/18 432.
добрий день мамочко
і мамочку що я мамочко
що я жива і здорова
передавайте ^{по} листочко
моя поклоны тімці і на
решті і мамі і дітям і
матері христу і
побачі христів і дідку
сашку і сестрі моїй

Postkarte
mit Antwort

ENZESFELD METALLWERKE
Werk
підать латинськими буквами

An, Пош. Farnak Prihorij

in: Ukraina

вуди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Dorf Usrenka

Burinskij

Sumsk.

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

гідними дівчатами; і пиши мені мамочко по
скорей ответ назад і пиши мамочко що ва-
с дама чи в германію беруть чіти прописують
чи благополучно і пиши мені мамочко і
таточку чи не боїтеся бо мені нагані єні в
єні снага пиши чи все хлібубрани да ма-
городі все чи маме мамочко і не вбіра-
єте чи після того як я поїхала так оду-
жав таточко чи маме ми не журітеся;
мамочко і татку кажіть і як там тат-
ка карета проїждє чи хто ходить із
дівчат почавати не журітеся мамочко і
таточку що може скоро дама буде,
і пока увідаєма мамочко і таточку цілу-
ю кріпко вас всіх рідних;

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Jarmak Hiskorij

Україна.

Вс. Успенка. Kreis Buriuk
Geb. Sumyka.

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Antwort in Germanien

An, Кому:

Jarmak Natalka

Z. f. Frauenlager

Ennsfeld N. O. Baden

Ort:

Barak 5. H. 7.

Lager- oder

Firmen-

Stempel

Absender: L. p. Frauenlager
Надавець: Enzessfeld N. D.

Отправитель: Бакань 5 H 7 Badler

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Farman Natalka

Лист пущаний 3/IX 48 г.
добрый день мой дорогой
родители маме і таті і
передавайте всім привітань
і родичам що я живу і
здорово не хворію по
мері живу в австрій
роблю на фабриці ро
боти та легка акмане

Postkarte

mit Adressen

ENZESFELDER METALLWERKE A. S.

Werk

посилати поштою
листами, областю і бюро труда
писати латинськими буквами

An, Komu:

Farman Natalka

in:

Ukraine

куди:

куда:

Straße:

Dor. Uspenka

Булац:

Улица:

Kreis:

Burinskij

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Львівка

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши wyra3но i тiльки на лiнiях! Пиши ясно и только на линиях!

не мела нiкого iз свого села розлучили нас у
дорозi iз дiвчатами iз хлопцями i незнаю
у куди я повезли сама я тильки iз вирта
рiмавки тiмто, дорога моя мамочка i тi
му що менi тугдобре жити весело співати
демо що сама як бiлимочка вночi бувають
i такi донцi як внашому селi, то нiч
ого благополучно все пишеш менi мамочко
все що вас дома ти все благополучно-чи
виробите що дома чiї чi взаимно журе
нес не журитесь i не плачте мамочко
i тату що я живу добре встало вишиваю
ся; роблю вiсiм часо́в пошлених гроше 22
марки за мiсяц i пока процайтe мамочко
i тату крепко цiлюю я вас;

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Жарман Миколай
Україна. Дзуссенка
крес Буришкис
сес. Сунскаја

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому:

Жарман Наталка
Lager. Frauenlager
Emsesfeld v. D. Heden
Narank 5 84 7

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Ряжонська Галичівка

Lager

Am Kuhberg

Heidenau-2 Sa.

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Postkarte

mit Antwort

Назва області, повіту і уряду
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

Адресу: Marko Galichivka

in:

вуди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улиця:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

dorf Markowka

(Ukraine)

Schlesien

Silesia

Silesia

Листо пишемо 3/IX-4 року
Листо як ізвено от вашої
дочки панні. Зрастувати мої рідні
Пана мама пані Вані і Хри
стена і Вані. Ми рідно і всім
всім нязенький поклон всім
родичам і рідним і близьким і
дочкам і синам. Я вам
повідомлю що я пока не в
іздорову кену карано і їд
у рази в день із 300 гр. хліба.

Я вам повідомляю що я од вас Боткритон получила послідат
тисама 20/III. Я дуже рада коли получу з дому вісточки. послідат
откритка понама не до мене а у другі лагери до баура до хлопців з за-
хідної України ну вони з нами знакоми і приїздили і їм не утї. Тама
тоді з дому в откритка. Тама отриміть чи ви монахи в город сад-
ли чи не і хто його збірив як би садити пишуть чи Короба дома чи до ро-
ад є. пишуть як є час дома каздієство який урочай чи кліва дали
пишуть чи правда що сімми будиля білі, а конавте краєні. і чи правда
що з ради увійи садити. Хлопці які приїхали в маю і знаю у ксе і вана
солов і Трицька козюру де вони є. Платочко ви пишете що ванако годувати
хрещену. Платочку прошу вас Шашурітис як небудь хай кувє мона-
ше приїде на той і мені подить по хатах. За це не буде вам утіха.
Я вже дуже за вами скучила ну непись побачити неанійтє хлопців
а мама хай не плаче за мною не хедується і вже пока сама
дає лаг собі. а Трицька козюру поїхав з Тамама так що я не знала.

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Писати впрямно і тільки на лініях! Писати ясно и только на линиях!

Absender: _____

Надавець: _____

Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Antwort in Germanien

An, Кому: Варяшка Гомолішко

Lager

Am Kuhberg

Heidenau-2 Sa.

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Heidenau-2 (Sachsen)
Leinestraße 1

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

27/III - 43р. серпень.

Добрий день мої родителі
тато, мама, сестриця
Надя передаю я вам
сердечний привіт. Я
пока ще жива і здорова
того і вам бажаю. Я
роблю на скарару
місці удвох з напом
білз машини і він

Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Raion, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому:

in:

куди:

куда:

Straße:

Буляця:

Улиця:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Silischenko Ivan

Ukraine

dorj Beresiwka

Talalajwka

Sum'ska.

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

дуже хороший, як я журець то він розвеселє
як рідний батько. Мої рідні батьки напишіть
ти ви від мене полугасте ти ні бо з вами
мишу гасю, а від вас не полугато, ти ви
не хочете писати ти що, бо всі дівчата полу-
гаста а я ні, ти ви за мене забули, бо з
за вас мої рідні не забуду поки жити буду.
Малюю, пишіть ти дома батьки ти ні. Мамо
ти підросла Надя і яка вона, бо мені дуже
смутно за нею. прошу малійте надіску, а за
мною і не журітьсь, бо нічого не поможе, я
ж не гола і не боса і не голодна. Прошу
передавайте всім родичам привіт. Ну пока
досвідання тату, мамо і сеструню Надю, цілую
вас крепко, крепко і когось скоро побачитись.
Ваша дівка Оришка.

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому:

Jarmosch Oryschka
ostarbeiten Döbeln/Sachsen

J. Fa. „Falcken Werke“

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Reichensteinstraße 9

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Farmosch Pao
Bachb. S. u. L.
Pogon ija.

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Добрий день... мої дорогі
рідкі. Терези мій тиняв
Вас свого листу нову.
мій що я Вашу вістку
тільки одержав тиняв
писати з. в. в. з. і за яму
я Вам пишу в. в. в. в.
тільки, а тому ви не
не одержали ще моїх
в. в. в. в. і ма. в. в.
мій я на багатьох

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому:

U. aine
Farmosch Okserjo
Beresivka
Zaruch
Falalacivka
Lumy
Romny

Буди
Straße
Haus
Stadt
Kreis
Postamt
Arbeitssamt
у
у
у

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Господину приходить мене так поїсти, що
і дома так не їв. Я ма багато попра-
вивсь проти мої гроші користою, що
ви одержали. Вам цікаво знати як живу
між цими народами. Я привик з цими на-
родами так наче між своїми. Мінець ко-
жого мовою розмовляю та й як і своєю. Я
тут при лагері перекладаю. Пере-
суюсь з Андрієм, Василь Дубинин, і з іншими.
Мені багато діло є нового у словес-
ній та ще писати. Як що поба-
чимося тоді багато більше розкажу.
Мно. Своє гроші з товаришем. Дока
досвідів. Міню всі цітую. Вам
Син Павло. 5/11. 43.

Absender: _____
Надавец: _____
Отправитель: _____

Гімеччини
нию

Larmosch
Paul.

Sächsische Schlossfabrik
Schmiedel & Lichtenberger
Pegau

Absender:-
Надавець:
Отправитель:

Jarova Marija

Erlau-Wald

Aalen/Württbg. Deutschland

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

5/III 1943 року

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латынскими буквами

An, Кому:

Schelet Marija

in:

куди:

куда:

Straße

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

~~*хот. Вулиця...*~~
~~*село. М. Павлівка*~~

Мезиньки

Сумський

*Привіт з України на рідну Україну, мені
Привіт от дрови М. до своїх друзів
Мамі і Папи. Перш ніж вам писати
писати розрішати вам писати нещотко
раз, і передати привіт своїм одиначеським от
свого бажого серця з далекого краю.
Мамі і татові мамі Мамі і Папи і доцї
Ніні, і твоїм братам їхнім дітям
і дітям і баба твоїм сестрам,
і мої Мамі і доцї Папи і усім сусідам
усі ланці. Дорогі друзі друзі
одну отримати 22/IV 43 за якою я незнаю як вам передати*

*може боу да свого бажого
щоб боу да свого бажого
маня і баба я озває поштом*

що ви про мене не забудьт. Мамя і татко я дуже вам дякую що ви
мені написали про Кирила того він узяв, а очен рада що він пише
на її. Я як устало так і його згадую бо як ніхто мені не даєт гребінка
розчесатися то напике на так іду на роботу нерозчесана. Інакш і сама
себе прокидаю і свою нещасну долю, його Кластимови поки буду жила
на світі. Я цього жаху мучи йому не забуду, воно буде вейда для мене
на все мою жиз. Мамя і татко не забувають мене тільки мені ви знає
те як сильно у чужому далекому краю, та ще як нема родних що нікому
писати. Я, я себе прокидаю, що я не поїхала із проізводства до дому, а
пішла у бурячуху на луну хогби я знала хто у мене в живий із род
них. А то сама згайнула собі такий страс такий стид і муку, а за що
боже мой, що я йому плохе зробила я ніколи не отидала такого. Я не бі
жогось що він не хотів злого життя, я погана а він красивий і кайшов
собі красиву і чистуху, тільки щоб їм Бог надав життя. Я малує Богу
щоб він получив те що я од його получила. Ну нічого даєт Бог вернеші а на
свій рідний край на свого рідку Україну вона для мене буде рідна вона мене
буде вітати як рідна кенка. Мамя а поехала своє брато татко як паду
шати

то щоб написати що подумати а другий раз вийти тоді
дорогіє подуми не забувають мене тільки буди для мене рідн
бачит. Чекаю як родним братям як родним сестрам

Отправитель:

(Antwort)

Ответ в Германию

Ан, Кому:

Erlau - Wald

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Aalen / Württbg.

Deutschland.

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

29/III - 43р.

Добрий день а може
всіх дорогі мої різні

тата, мама, бабушка,

Лончик, Милашк,

Катя, Миша.

передаю вам усім

по низенькому від

щирого серця привіт.

Я і мої подрузи Маня

Маринка

Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту і уряду

писати латинськими буквами

Район, область и бюро труда

писать латынскими буквами

An, Komu.

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Jarowom Terezech Kani

Ukraine

Christjanke

Smeloe

Sumzka

Жизнь протекает по старому живу і
роблю на старому місці. Отримавши
від вас пошту за 13/7 43р. і дала
вам зразу відповідь а це поспішало
не дожидаючи від вас отвѣта, я і сама не знаю
скільки я послала, а получила від вас шість
а один од Троні. Живу ще пока нічого а ділі
не знаю, тепер так перешив ніз добре...?
Одета вся пошити шіла і зоботи, тут дали
спецодягу шити, піджак на роботу, і по
платтю, ковті, сорочи, штаня, туфлі.
За Ольгу погула і послала пісьмо, а це не полу
чила, в паназ Дуцькою Марковою Гапка мені
прописала як її живе, нічого я не знаю
Довідаючи: Кренко цілую вас; Лена подружжя Марини

Der Text auf der Linie schreiben! Nicht versetzen! Nicht auf die Linien schreiben! Nicht versetzen! Nicht auf die Linien schreiben!

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: Jarowi Leni

Schonefeld über

Berlin - Gumbinnen

Russenlager N: 5

Barak N: 533

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Kimmata N: 11

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Nikolaj Jarowij
bei F. Franz Ottendorfer
in Unterlaussa post Altenmarkt
St. Galen (Steiermark)

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту і уряду пра-
цювати латинськими буквами
Почт., область и бюро труда
писать латынскими буквами

An, Кому:

Uljana Jarowa

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Ukraine

Straße Schewotschenko

Schtepiwka

Ssumy

Dorf Schtepiwka

Всім речкам 22/11/18
Здрастуйте дорогі
родителі мамаша
дорога братик
Андрюша і сестра
чудна перуна висі
привіт що живу
здорового і вам
маленька мамаша
і дойшов хорошо
находжуся заветній

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и тодько на лініях!

Мама та тато Анесам аутрох Іван і
Маринен і Васил. мушукенко работаймо
уміємі Мама дохогу узнати хідом
Андрюша і улана проми напемімі Як
увіємі немімі новісі Села передайте
родним Мама замнаю нежурітица жив
будуто по баземоса і пока увіємікого не
допелі по узме крєтко Скузев по негев нага
Перезеві війну Мама не серхайте
наміно що до вє не пєсав не сам одно на пєсав
по не знато хіто до узми і немімі мєні
немі не забувіте пердайте прєвєт всім
судідам Андрюша немі тієма доміє
пока до свіданя дорогі до родітєл
Зідуй отєвєт Як Соловій лєтає
сирєсто вєн син кол

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Uljana Jarowa

Ukraine

Gebit Ssumy Kreis Schteporowski

Dorf Schtepinuka Strasse Scheratschen

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: Nikolaj Jarowij

bei F. Franz Ottendorfer
in Unterlaussa post Altenmark

Ort: St. Galen. (Steiermark).

Lager- oder
Firmen-
Stempel

124

Absender: Lübow Jaroschenko
Надавець: VDO Tachometer
Отправитель: Frankfurt am

Lönigsstrasse 103

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe 17/III - 43 год.

Привет з Терманиї

Посилаю Вам прейшого листа.
Здравствуйтє дорої родителі
Мама! Я не знаю чи ви
пог одну одержали від мене
открытку. Сьогодні я раз
2 місяці, як я з дому, а здається
як 2 года я не була дома
Які довгі дні в чужі сторони
Мама! Я не знаю, як мені

Postkarte

Antwort

Писати латинськими буквами
Писать латинскими буквами

An, Кому: Ullita Jaroschenko

in: Gebiet Sumxh
куди:
куда:
Straße: Kreis Lebedinski
Вулиця:
Улица:
Kreis: Dorf Ryabuschki.
Повіт:
Район:
Dienstpost-
amt oder
Gebiet:
Область:
Arbeitsamt:
Уряд праці:
Бюро труда:

Zurück

привикати до цієї життя. Живу я гарно, але дуже
скупаю за вами. Живу я із Тиросіянцями дівчиною Лебідь
Гайса. Своїх дівчат не знаю де, але з Тіонію я бачусь
кожної неділі. Якщо пошлють мене мого міста, то пам'ятаю
відповідь, я дуже скупаю за вами. Писають, які новості
в нашому селі, що остався, чи дома скупаю. Тіонію живе
у хазяїна, а я на фабриці. Роблю 10 год. Одижні тиждені
подилю в день, а другу в ніч. В нашому місті 140 дівчат.
Ах! Коли б швидше кінчилась війна, може б ми побачи-
лись. Передавайте привіт татові Гай, дедушці, бабусі,
доді, татові, всім браїткам і сестрам. Дуже багато-
дарю татові Гай за те, що ког вони мене проважали.
Писають мене дома мама, а також дідь Редір. Писають всі,
але в цих 16 строках все не опиши. Досвідання маю
цілую Люба. Привіт Міді, Тіані і всім сажогородцям.

Deutsch u. auf der Linie schreiben | Писати впрямую і тільки на лінійках | Писати ясно и только на линейках |

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Ulita Jaroschenko

Gebiet Summa

Kreis Lebedinski

Dorf Ryabuschki.

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Пимечини

Ответ в Германию

An, Кому: Liubov Jaroschenko

VDO Tachometer A.G.

Frankfurt a.M.

Königstraße 103

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Jaroschenko Nadja

Wohnlager II

Neustadt/Sachsen

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту, району праці

писати латинськими буквами

Район, область и бюро труда

писать латинскими буквами

An, Кому: Jaroschenko, Petro

in:

Dmitrowka

куди:

куда:

Strasse:

Вулиця:

Улиця:

Kreis:

Повіт:

Schtepowka (Sumi)

Raion:

Dienstpost-

amt oder

Optonowko

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Ukraina

Уряд праці:

Бюро труда:

Дмитровка пущика 5/ви-
ет лист отзвееной вайше
дочки або вухи або тили
Наді дровів я рідного танд
і мамі і дідівки в'ї тоти
танди чим писати вам
звід Коростинський лист
я етіму тридцяти свій
сучкою привіт і низький
поклон мамі в вам собою
що то я вашим тілом і очем
помирла зактори очем

і домагаюся щоб я жива і здорова кого ні вам
Детlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно і тільки на лініях!
Діти мої від господи бога здорові і щасливі
що роблю на фабриці ризикую виділю а
хочу ти вважно годують хвору і тобачі
вона моя така як прокармачка нісвма
мама нас розділила душі ми з душі знашого
вона а тепер манюку забрати до ладу а я
знаєштво хвилюювою вдвох новості мною
Як приїду до дому дасть бог що розкажу
що я бачила і чула ну а маюка від мене
нидалеко в тому селі ще і з мамою
всі родні і вам вислала хвоточухи
а вас прошу щоб вислали мні з
у всією ємкостю збіжжя і вислали мні
а отділяють від марує і ділі книжки
і прошу щоб дали Каті ековороденкові
адреси етюдів відання отримувати мні
ні мама жива кого нітими

Ort: Neustadt /Sachsen
Lager- oder
Firmen-
Stempel

128

Absender:

Надавець:

Осравитель:

Gemeinschaftslager

Gollenfels

Lagerstempel

mit genauer

postlicher Angabe

Kreis Kreuznach

Добрий день мої рідні.
 В перших строках мого
 письма я сообщала, що
 не в здоров, того ч вам
 писала, всею намузшего
 ч вашої господарственной
 жизни. Дорогие родные я
 ваше две писем намузше
 18.8.43г. которые вы посла
 ли одно 20 июля а одно 28,

Postkarte

mit Antwort

Назва області, повіту і уряду країн
 писати латинськими буквами
 Район, область и бюро труда
 писати латинскими буквами

An, Кому

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

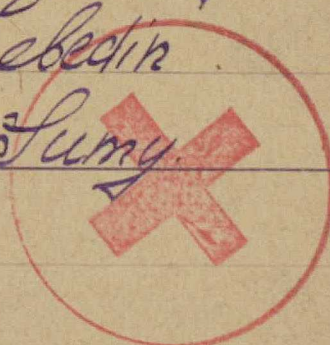
Гарасенко Микола Володимир

Україна

Рокитовського 13

Леbediv

Суми

до этого времени я живу в одном и том же городе и работаю на одном и том же месте. Погода здесь теплая, часто выпадают дожди. Каждое воскресенье мы проводим веселые вечера, а также днем мы гуляем /вдоль /лесу и где нам заблагосудит. Живу я пока нисево: вдетый, обутий и нагодованный, очень безопасное за все, Но все нисево, может быть скоро увидимся. Отмен до свидания, пишите по чаще нисево, Передавайте мои далеко-западний германский привѣт всем моим товарищам, знакомым, друзьям, а также моему. Надя, Вова, Костя и Маруся
пишете 21 августа
1943 года ваш Александр.

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

21.8.43.

Відповідь до Німеччини

Antwort in Germanien

An, Кому:

Magoschenko
Alexander Makarowitch.
Nr. 100

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Gemeinschaftslager
Gollenfels
Stromberg/Hunsrück

Ostarbeiter!

Absender:

Надатель:

Отправитель:

„An die“

Heidenau i. Sa.

Lagerort:

mit genauer

postalisches

Güterbahnhofstr. 6

Postkarte

mit Antwort

Назву области, повіту і уряду праці

писати латинськими буквами

Район, область и бюро труда

писать латинскими буквами

An, Кому:

Jarochenko Jakow

in:

куди:

куда:

Straße:

Булаца:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Ukraine

Dorf Dmitrowka

Stepowski

Summy

Добрий день дорогий Тана
писаво от ваших догон Марі
і Тани впервих строках Туред
Вам Тана і Мамма і Братів і
свой гисносердечний і думе скру
ний привіт і передавайіне всім
редикам близьким і дал. сусідам.
Мамі свєтр. а може ВАШІ дєла
можє передайіне привіт а мож
що гуди. пропсїїт Мєні Тана
Тана і ВАШІ новї дєла і що ми
і се перїхали по третю додр.

на дерев'яну. робота легка і швидка годують там як ви самі ви-
раховуєте. Така прошу вас вашою проханням щоб ви усім си-
нем і знялися і вислали до нас згодом чи приїждітьесь Сачитесь
зі-і-ні а ми всі вислали там куде зніється. Як ми знімилося
то вислали Така прошу щоб ви забрали усіх кружиків наших
барахлі і перевезли додому. і щоб усім нам і заберець зі-ні
Така ми згодом пошлю вамі писан по чин. як як огені
огені разі що ви на снесодувасіє. Така і пошлю одверк і.
Така опишуть усі новосії які відбудуться без нас Така усе
нам і опишуть про Мерці та про Зину ми зне знаємо що вони їд-
уть і їдуть хай усі узніають на там огені зде розніє
Така одяга усі усе пона пона нас тільки плох що ми забра-
нали. Така опишуть зі Тавя і зі городана хороше і багаті ма-
напряма водили усі новосії. Стані Досвідання.. Мама не забуде на-
Как нас спалою зовуть наші лікяно з Поліною ой казвіть
там хто куде. Стані Досвідання. Пишіть отвій Така
Дайте мені довідати хабронити свого і згодом. Мерці до Зину
передаю привіт усім Така. Така і згодом вас і згодом. Досвідання..

Дайте мені Лорисів хаточиних девох і сирітенью. Мерси до вас
передану привіт усього Тат. Папа цілю вас і на раз. Дочка моя.

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: *Yaroshenko Polina*
Heidenau Sa 1

Ort: *Boemann Werke.*

Lager- oder
Firmen-
Stempel

„An der Meuselstr.“

Heidenau i. Sa.

Güterbahnhofstr. 6

Absender:

Januszewska Helena

Petershagen R. Kalisch

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Na drugie miała mieć mamusia
operację 21 lipca. Już tam
jest od 10 r. Boonku napisz
mi w oię dzieje z naszym
ojciem wcale nie pisze do
nas. Razem z mamusią
Ewoją zawiotał mi 2 paczki
i jedną w oię wróciła mi
nawet nie odpisał. Ręczę
proszę napisz mi. Mamusia
kto 15 sierpnia będzie w domu.
Serdecznie pozdrowiania
przesyła Hela.

Postkarte

Kamur

Durch Deutsche Dienstpost
Ukraine.

Bruno Russak
Bantrupp. Karl Ritz

Smieła
Deutschestr 56.

C. Cuenoe

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Choc. d. 1. 8. 1937.

Bronku!

Dowiesz ci że mamusia Twoja
jest w szpitalu w Poznaniu.

Tam dostała się tylko dzięki pani
Kazimierskiej. Dlatego że przez
znajomości kuzynki p. Kazimierskiej
została przyjęta do szpitala. Mamusi.

Twoja odjeżdżając prosiła mnie
że jak przyjdzie od Ciebie list żebym
ci odpisała. Ale ponieważ piszesz

że na dniach przyjeżdżasz, więc
nie odpisywałam ci. Te 100 marek,

które przysłałaś, bardzo się przydały
mamusi. Pani Kazimierska odebrała

je i wysłała mamusi. Także otrzymać
paczki i nie odpisowywała ich, tylko

wska na Ciebie. Możesz więc zaszczyt
że za Twoje pieniądze mamusia

będzie miała operację. Operacja będzie
kosztowała około 700 marek. Na jedno
oko już widzi.

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Jützgenenko

Tanja

SCHOPFHEIM (Baden)

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

LAGER HOEFEN

Старонкі апытку или карты

нибудь новости, то вероятно, не
побудуешь на своей стороне. Вам
получите Баденского Короля открытку
то, если не знаете, где ее родные то
капешите мне в открытке.
С думи до свидания, жене
Ваши руги, которые не видела
уже 10 месяцев. Привет всем
моим родным и знакомым.

Postkarte

mit Antwort

Назв. области, повіту і уряду пра-
писати латинськими буквами
Район, область и Бюро труда
писать латынскими буквами

6

6

23.8.43 9.10
DEUTSCHES REICH

An, Кому:

Jützgenenko Anja

in:

куди:

куда:

Straße:

Булаця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Lebe Mladone

Chilzhangzki

Zumzkaia

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Открытка писана 22/III-432. Здравствуйте дорогие родичи! Папаша, мамаша, братишки Аронас, через Белый мосток я все уведомлю, что я жива, здорова, все и все хорошо. Хорошего здоровья и хороших успехов в вашей счастливой жизни. Открытку я вашу получила одну, за которую я очень и очень благодарю, за то что я узнала где вы живете в Париже все, то я сейчас сейчас пишу открытку и знаю под рукой пишу. Живу я хорошо, даю нам костюмы, поздравки и юбки. Здесь все живется хорошо, только что очень скучаю за своей стирочкой и за своими братками и хочется бы поведаться с ними. Высылаю я вам свою ортодоксальную сестрицу на все это и выполняйте что я у вас докасаю в ту самую дальнюю стирочку. Любите как у вас все новости. то пишите, тут здесь все получим с собой

Absender:
Надавець:
Отправитель:

135-
juztzenko
Auram

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому:

juztzenko
(F) Tanja 58405

SCHOPFHEIM (Baden)

Ort:
Lager- oder
Firmen-
Stempel

LAGER HÖFEN

Absender:

Jassik Timoch.

Luthe n 32.

Wohnort, auch Zustell- oder Leihpostamt

Wunstorf - Hannover.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte

Ukraine.

Gebiet Sumy

Stadt Schostka.

St. „Panasa Myrnoho“

Jassik Eurodokeja.

ул. Панаса Мирного 9/21.

Получить. Сире Евдокее
Александровни.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Absender:

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte

Lassik Tymoch.

Luthe n 32.

Wunstorf - Hannover.

Deutschland.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Absender:

Jasinska Aleksandra

Postkarte

132

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Post Plessen

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Kreis Graudenz

chcię bardzo poczytać

z waszym chrystus. Proszę

nam odpisać cześć i serdecznie wam pozdrowienia

przede wszystkim

nam jest bardzo tęskno

do was i do waszych

zawsze goście.

Wszystko mi bardzo

dobrze idzie i nie

mażę się wam dołączyć

z powodu choroby

ciężkiej.

Krągolec

Post. Szumsk

Kreis Krzemien

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Ukraine

List.

Dnia . 27. VII. 92

Donoszę wam w piórusznych moich słowach że jeste-
my zdrowi i żywi. Kołkana moja ciętku pisała
już o to was i poci list a wy nam nie odpisali żadnego
może i wy nie chcecie. Alby pisała o to ołomu to
ośtaliśmy tylko jeden list i o nie posyła
Alby chce my was poci żeby i wy nam coś wysto-
tyloniu albo jeszcze coś. Nam jest wysto-
potrzeba jak w ołomu bo wysto-
potrzeba. Napiszcie nam czy wy jesteście
jeszcze soty wsi czy już jest dobrze a nie
tak jak poci było. Nam pisa że jest dobrze
a ośtady że nie to my nie wie my. Proszę jeż-
nam napisać adres tej Hani co pojechała
o to nie mieć to my o to niej napisali by list
Alby wy ośtali mieć list to ośtady znać o to
ołomu żeby o mi nam odpisali list i je-
co wystoła na tem koniec ołomotse dnia.

Adressier:
Berlin: Oberschöneweide

Отправитель:

Ostlager Wasserfront.

geprüft im Ostlager
mit genauer
postalischer Angabe

Wasserfront am: 17 JUL. 1943

von:

Пущено одружити 30. VII. 43 р.
Добрий день Мамочка і
тато сестричці рідненька
чим тиєта, вам тожєт,
звичая що найвєй здоров
тожєт вам бажката прозв
ти, на свої рідні укреїт
ми писати тожєт вам
мишу що з вашого шєта

Postkarte
mit Antwort

Назву области, повіту і уряду
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Komu:

in:

куди:

куда:

Straße:

Булаця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Jasir Gwan Kofje

Dorf Woma-Grebeja

Bekirk Woma-Grebeja

Kreis Komny

Sumera Gebiet

Komny

139

Листа ваша до країн

получила 28.4.38. За две години дуже дякую що на мене оду
доїдали а то в мене погано а в мене в сиротині не
має ні батька ні матері та все погано думаю що вас нема
в куриницею звесели і він мені 2, фотокартки прислав
а в мене погано та в мене даремно живе дуже бо-
гато знає як що можна буде слати то приїжди.
А в мене приїжди до буди на картотку дивитися
можу мені все і не доїжди до картотку дивити
щось то згадаю що в мене в тата мама сестри
а то в мене дитини в мене знята мама і сестри
з не в мене оду що погано погано за 22.4.38
розраху. В мене погано погано погано погано
погано, погано в мене, у мене погано погано
погано, погано погано, погано погано погано
погано погано погано погано погано погано

Deutlich u. auf der Linie schreiben! | Писати ясно і тільки на лінії |

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: _____

*Fasjyr,
Molija.*

Berlin - Oberschöneweide

Ort: ~~Ostlager~~ Wasserfront.
Lager- und
Firmen-
Stempel

Nº 39

Absender: Arbeiter-Lager

Turnhalle

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Salber

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Писано писано 18 Авг 1943
Писано от известного
Бандера сего Анеманд
Во первых строках своего
письма еному передаю
свой материальный привет
и гордый пожелает
всей семье Тати Мамы
Муров, Зины и Ваши
и еще поздравляю Вас
всех с днем Таски.

Postkarte
mit Antwortkarte

Ukraina

Александров Григорий
Заб. сумы, Банков Путирол
Arbeitsbehörde Putirrol
Dorf Wölynzerow
Александров Григорий
Сумской области
Путирольский район.
село Волынецово
Ukraina

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Во вторых передаю, что я жив и здоров
того и Вам желаю всего наилучшего в
Вашей жизни. Передавайте привет и
поздравляйте с днем Тасхи! Мамашку
Танашку, Колью и Олю. дядюшке Трохору и
тетиньке Таньки дядюшке Петру, тетиньке
Веры, Бабушки, тети Катю, дядюшке
Григорину, тетиньке Лизы, сестры Зины.
дядюшке Андрею, тетиньке Клавье. Колью, Толью
и Таню. И еще передавайте привет Нади
Муровой Володе Михайловцу и Коле Волыну.
Я больше не знаю кому писать ибо не знаю
дома они или нет. Вы пожалуйста напишите
кто здесь в Германии и кто прислал
домашнее письмо то напишите их адрес.
Мне все пишу и целую крепко
Ваш сын Понд.

Absender:.....

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte
(Antwortkarte)

Yarmolobow
Anatoliy

Mt. Arbeiter-Lager
Turnhalle
Salzer

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

143

Absender:

Надатель:

Отправитель:

R 118 Jastrebowa M.

Wienberg Nordbach

Jager Nord

Волжск 2/31

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Postkarte

mit Antwort

Назву области, повіту і уряду праці
 писати на конверті і вказати
 Район, Область и бюро труда
 писать латинскими буквами

An, Кому:

Strafungs-Einrichtung

in:

куда:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Ist Ukraina

Gebiet Sumsk

Kreis Krieloweski

Dorf Siebrow'schma

Zürich

Лист написано 9/8 1943 року

От Ястребовой М. До Страфунской
 Е. здравствуйте родная Мама і
 моя сестра М. Впервые строю
 моего листа я вам сообщаю то
 что я живу здоровой и хорошо і вам
 желаю Мама я вам не пишу
 ничего за последнее время
 благодарю то вы не забудь
 про нас я вам ответ пишу

Листівка до

Німеччини

Открытка

в Германию

Deutl. u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на лин.!

і і ще пишу до не знаю куди пошлють та ні
Мама ви писали що Поля поїхала у серпантин до
мате на місце вам писати що і мені пишуть її адрес
її ще ми знаємо що пишуть мені Мама до свого
багато хороших дівчат що вони пишуть з дому
нічого не я тільки одне пишу до дядька Пана Паса
Пановієвни з лавки Тева Пана що у місті робити у
нама Пана виїхав заміром здорово бачив а ми з Настею
поки з дороба мами у вас поїхали землю що ви робите
пишуть що ви істе та є у вас корова і нині хазяїнство
Мама я думаю що за год багато новосілів у вас а
ви годіто мало пишете і що не пишимо ви пишете
що ви землі не брали а що робите то не пишете Мама
ми живи здорово ітд. дослідання передаю вам і усім
родина Бог нашого щирого серця щезаний привіт.

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: 2 118 Jastrebowa Motja

Grüneberg Nordbahn

Lager Nord

Barak 2/31

Ort: _____

Lager- oder
Friedens-
Stätte

Grüneberg/Nordbahn

Lager Nord

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Fr. Wera Totka

22-Öfte bei

Nettwig (Rhein)

Deutschland

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

6/843 Лист до своїх

рідних. В перших стро-

чках чиниш то

розписиш праву руку

показув. добрий день

ноч рідна сестро

Фрунз. Клав. Ксеня

і Ваня дорожньої

милотинки шира. воба

для і вітти. і пригдо прав:

Postkarte

mit Antwort

Назвуйте область, повіту, кур'я, кан-

писати латинськими буквами

Район, область і бюро труда

писати латинськими буквами

UKRAINA

An, Кому:

Alexandra Dowhale

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Monozor Selentshak

№ 51

Kreis Summshaja

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

147
Jazenko Halina,
Höln Ehrenfeld
Barthelstrasse
Deutschland.

Postkarte
mit Antwort

Назва області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Вон. область и бюро труда
писати латинськими буквами.

Ap, Кому: Jazenko Hanna

in: Ukraina

Куди:
Куда:

Straße: Szombatka

Булаця:

Улица:

Kreis:

Povit: Krasnopilskyj kraj

Район:

Dienstpost-
amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

sumska gebiet

summy.

15/IV 47. дороз 14. м.с.
Здрастуйте мої дороз
Hanna и мамочка Микола
Мафодимовича! Нещи
передало и вам від
свого сусидого сусид
гераро мамочкою привіт
и писав вам всем пра.
Бюро сумми. радни и
пока ище писав и здо.
пока прои и вам писав
вам всем мити тем сам
сиди.

родиле мамочка а також ви написали і коли
взнала що ви дали мені написав ніким
Іван або Солоха, то я не могла к гурьбу прийти
нащо ви даєте всі гроші а не постараете
про мене щоб як підуть відкрили подати мені
щоб я узнала що ви всі гроші і здорові.
скільки я була тисала а отому нікого не
нікого всі переписували і кажи всім, щоб
я пишу до кожного часу пока жива а
дає і незнаю що буде хворію-дуже, вжива-
ють і ти є хороши-не. Ніколи було обідно що
всі помагають здорову писати а одна і за чимось
нікого ні ви про мене і забули, і дуже
спугано за вами нікому вас не писати дуже закінчи-
ти досвідати всі родички, передавайте всім приві-

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Писати ясно и только на линиях!

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: Jaczenko Halina

Köln Ehrenfeld

Barchelstraße 131

Ort: Deutschland.

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Lager: Hartmannshain
Post: Grebenhain (Oberhessen)

Lager: Hartmannshain
mit genauer
postalischer Angabe

Лист тищений 1/1111
Добрий день дорога моя
малюнка і сестри передаю
я вам усім привіт і пока
жива і здорова того і вам
мило і все вам пишу чотк-
ткуча од вас пишу чотк-
Я пишу харамо у селі на
сарабанку ходили на роботу
2 кілометра чодіват
у сарабанку

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому: Jazenko Wasilina

dort Lewtschenkiij

in:
куда:
наве:
станция:
лица:
Kreis:

Powit:
Район:

Dienstpost-
amt oder
Gebiet:
Область:

Arbeitsamt:
Уряд праці:
Бюро труда:

Botenki

Лунска (ингана)

Ротни

тільки сидіти по келі дівчат із села. пацукати отирати
тигуними як поживте які новості яке маючі здоров'я
їдаєть Іван дама їдівсят нибрала. Якоби ви мало знали
як сиригла за домом і завали ой божсе ками ти вершинос
на свого рідну цураїну і ками побачилося звали маючі
в сестрички мої їй ви так так сириши залюго
ї може й забути про мене одинокі сиротину в туні
ї далекіє криво ой мало я куди нийду і шокеробно
ї все думало як там дама поживте маючіка і сестру
як пацукати отирати мотти тиши на другій сторони
адрес написаний звиндїйте що погано написано ішла
на роботу і дама. Тишино як дама їдівсят як я
покинула. Тиридавайте усім привіт родичам дівча
там оцідан. Цілує всіх нищотни траз а володію
найближше неду ответи як соловей летя. Досвѣдана.

Absender:
Надавець:
Отправитель:

150
Jazenko Wasilina
dort Lewtschenki
Romenskiij

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: Jazenko Anna

Lager: Hartmannshain
Post Grebenhain (Oberauesse.)

Ort:
Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender:

Надатель:

Отправитель:

Seelitz Mühle Post

Hammermühle

Kreis Krimmlerberg

i. Rom

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

25.7.48.

Здравствуй Дорогой Надя!

Снежи тебе сообщит, что

я в настоящее время жив

Дорог того и тебе желаю,

и передаю тебе свои сердечные

привет. Привет Юли, Николу

Маме, Алексею, Кристе,

Ивану, Мише, и всем род-

ным и знакомым. В

настоящее время я работаю

писани. Я тебе уже писал

что от меня не получал больше

письм или фотографий.

Postkarte

mit Antwort

Назвать область, повину и уряду праці

писати латинськими буквами

Район, область и бюро труда

писать латинскими буквами

An, Кому:

Анастасия

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повит:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

уряд праці:

Бюро труда:

Яхенко

Gemeinde

Dorf Botzsch

Konotok

Sumgaj.

Из моих писем получил только один ответ, что писал тебе и я еще...

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши wyra3но і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

по адресу Seefisch-Mühle Post Hammermühle Kreis
Hüttelsberg/Rom. Со мной выехала работница Бранков
из Конотина. Р-но. Конотинский - Микалович Николай
Митинский - Гарман Григорий, Самбурские дво. Зайкогий
Денис, и Федор, много еще в других местах около
20 человек. Нездя живи по месту мекро ми шагу
Размещайте темерь пока из Голька делайте ввози-
стве как лучше старайтесь не отговаривать от людей.
То что случилось с вами это все делайте. Вы сами
наверное уже узнали все обстоятельства. Прошу
Вас изложить отчетной комиссией, он будет
еще лучше. Пишите все новости село.
Очень прошу выписать мне только одного человека.
Работало по 9 часов у ден. Питание хорошее
Токо доседаю. Нду отдачи. Крайне ценю.
Ваш С.К. Акимов,

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Dorf Botzchdi
Gemeinde Nao
Stadt Konotop Gebiet
Sumgaj. Jazenko Nadoj

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Antwort in Germanien

An, Кому: Sergei Jazenko
Mühle Seletz Post
Hammermühle über
Zallbrück Pom.

Ort:
Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Jozenko Jakiw

Arbeiterlager Dortmund

Hindenburgdamm

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

(Ecke Zabernstr.)

1943 року 15 Серпня

*Доброго здоров'я Андрій
Кор. Іван Кор. і ваші жінки
першого вам свої поштів
Сердечний привіт. Перше
все я вам сообщу що я
немаю іздоров роботи в
Городі Дортмунд роботи
104. земних роботи
Корінати ви самі знаєте
ну ми всі така вністте*

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду пра-
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писати латинськими буквами

An, Komu:

Polomierz Andrzej
in: *Ukraine Stadt Romny*
куди:
куда:
Straße: *dorf. Chmelowo.*
Вулиця:
Улица:
Kreis: *Smilivskij*
Повіт:
Район:
Dienstpost-
amt oder
Gebiet: *Sum'skaja*
Область:
Arbeitsamt: *Polomierz Andrzej*
Уряд праці:
Бюро труда:

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Кирило, Корно, Юрко, іменин Коєть єдином
Андрій Корнієвич. Я вже із писем із Катери
уже получив от неї 2 писем і писем і з них
і писем Додошу з откриття і із Додою згідно
всі писемі получив тільки я не получив Андрій Кор
протини як жеєветез які новості як жеєветез
Сімейство як живуть, як Корнієвич протини
як Ваня робить. Свої новості і як ти проживав
Андрій Кор. Як получив то сообщив Маріїці дай
як пишеш мені откриття чи можеш піді доєтот
откриття так ^{тої} піді в Коминдотуру так доєтот
протини-т хто робить в доєтоті доєтоті так пишеш
новостей нема нічого в піді пишеш Андрій
вишеш такоту ботут нема чим турит писемного
Доєтотини доєтотини жов. і доєтот пишеш отот

Absender:

Надавець:

Отправитель:

154
Golomierz Andrij
Ukraine Stadt Romny
dorz. Chmelovo, kreis
Smiliwskyj gebet Lutska

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому:

Lazenko Jakiv

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Arbeiterlager Dortmund
Hindenburgdamm
(Ecke Zabernstr.)

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Yazina

Wajil

~~Yazina~~
Grobkromsdorferstr.

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Weimar/Thür.

Grobkromsdorferstr.

Зрастуєте Мого
уважати Радити
Мама и сестра
мама, мама вапер-
ва справах свого
писом я тебе
собицаю что я
жив здоров тево
тебя желаю
мама и нахожид

Postkarte
mit Antwort

Заву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писати латинскими буквами

Zurück

An, Кому: Yazina P.

in: das Volksgarten
куда: Frage
Straße: Frage
Вулиця: Frage
Улиця: Frage
Kreis: Pützsch
Повіт: Pützsch
Район: Pützsch
Dienstpost-
amt oder Frage
Gebiet: Frage
Область: Frage
Arbeitsamt:
Уряд праці:
Бюро труда:

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Вайшур, Мама нас Вайшур 800 чело-
век Мама навастей жету шканди
Мама Я притисуюсь с девчатами
и с ребятами Мама напими Коки
дима новасты Какой урозкой
как там сад с отъ Яблук
или груши Мама брали
у нас девчат или ребят
если брали то нашими или
стени дасвидание Остаюсь, жив
здоров Чево тебя желаю
и передай привет девчатам
и ребятам всем Кто мне
знает стени дасвидание. В. Зай

Absender: _____

Надавець: _____

Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: _____

Jasir Wazil

Ostarbeiterlager

Weimar/Thür.

Großkromsdorferstraße

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Гарин

Мама.

Gütersloh

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Zum stillen Frieden 22

Здравствуй мамин братик
Игорчик. Очень тебя
скучаю раз твой вечер
у мамы. Опыриду я твою
книжечку за пошлостью
сердечно благодарю и пишу
ответ. Мамин братик
мне кажется что скоро
ты поедешь за мамой.
А так же и Ильяша, как
мне очень хочется быть
родным.

Postkarte
mit Antwort

Назву области, повіту і уряду праці
писати латынськімі буквамі
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому:

Гарин

in:

Илья

куди:

куда:

Straße:

Булаця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Krim Kertsch

lang Plenzert

haus №2

милый братик! Я пишу тебе сейчас до тех пор, пока
самый лучший момент времени не пройдет. Ты можешь
даже увидеть все и тогда умирать. Ты можешь
быть так же, как и твой молодой друг, который
моя жизнь проводит, однообразно, без действия. Ты можешь
быть как маленький шарик, который он может все
что угодно, а я же являюсь собой 18 лет дома и
никого не вспоминаю, мне год здесь в так 20 лет, а это
есть вспоминаю, потому что. Да, так же, как и
милый братик, если вы все увидите, куда-либо
есть, то не забудь мой адрес и маму и папу.
В я тебе здесь везде найдешь мой адрес, всего 1-го
мужика здесь по имени и фамилии, работаю, дома
мне много денег и мамы старая, а у нас еще мама здоров.
Моя дружка очень приятно иду и все, как и маму.
Мне, как и маму, так и все, как и маму.

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Писать ясно и только на линиях!

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte
(Antwort)

Vідповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: _____

Karl

Maria

Gütersloh

Zum stillen Frieden 22

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

15

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Gatsuk Dinkia

Ausländerlager 80

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Beierfeld/Erzg.

лист писаний 2 серпня
 добрий ден моя родина і
 зоца людина і намагаюся
 і як ви живете бачити
 все пок живі і здорові
 так як ви робити і де
 чи вкалогістичні сім'ї
 тер'єтніва чині і як
 тепер у нас тепло душой
 та як ми робимо щодня

Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
 писати латинськими буквами
 Район, область и бюро труда
 писать латынскими буквами

An, Кому:

Ribtschenkova, Ekrosimija

in:

куди:

куда:

Straße:

Булаця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-
amt/oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Rayon I. Bidsky

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

ризи поки покна утре копися пак зоуу лубина про
со як випау шти чо откритку годати тині ответа
тпер у нас новост токі шти робили на дабрізі
ткіни х довал пишу откритку а ответом а ниякого
так кина рідоней пали талина кутшати
наранко про со я воспатисисіи пени як вилучко
живути чи воне солот чині і як ви пайти корову
чині і які навкрайши тшва чи молочи масиначі
ні і хто тпер хтороби кого хіба чи ви пайти кару
нам дали унідіу молодий карпори ток шони пай
ти карпори то мо писати іст ажи і ламі су
зториві ізбукаві і ток і таур написати тей хто
уной жати зиве і хто тритой юраді сибредівсадо
пайіи кіначай остайся пока зива і зоробай того
ба жамом навіготу світі привет зоуу лубині нана
сці мурни

Ответ в Германию

Fre.

An, Komy: Gabriel Dikio

Ausländerlager 80

Beierfeld/Erzg.

Ort:
Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Томя Яценко

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Lager RHEINBLICK
Grenzach (Baden)
Hauptstrasse

Здравствуйте мои хорошие
роднички Мамочка, сестриця
Валя, тата Маруся и все остальные
родичи и соседи. Я пока жива
и здорова, того и вам желаю.
Только, страшно и жутко за
мамочкой что он умер. Но пусть
земля ему простит, и вечная
память и вечный покой.
Да еще Федя изума не сходо.
привет всем родным и соседям,
от нас всех готовцев.

Postkarte
mit Antwort

Назв области, повіту і уряду
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому: Annia Jaszchenko

in: Розовка

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Powiat:

Rajon:

Dienstpost-
amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Титівезки

Зимтэка

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лінях! Пиши ясно і тільки на лінях!

що ви може за него слухали. Мати братика получила три
письма, то про папу и не спомину, а так же и от вас
писала сестриця Валя и кетиво не написала мне очень обидно.
Братик писал послідше 13/IV-43. пишіте фредя дома или нет.
Я живу по старому, работую на старом месте. Обуй умины ест.
одеж теж. Замеж не дружить. Бог даст жива буцу приеду и по
вишнися. А папочки боложе не увижу, очень жалею. Маматка я
перетиснуся з Тшуськой, Покоею, Ангелю и Паничкой они работ. на фред.
Маме я знаю как вы живи до мая. Пишіте как просе, нескривайте,
Маме не бойтеся за мамой а так же и за нами. Бо ники не маме
и только звалиши и некому вощи прикесе буде. Маме молисе богу хіроба
нам хотя звалиши повисається. Пишіте что ест из жозайіва, как работіте
и что ест из оязу, не беру жить кетиво. Ест все кетиво. Пишіте близько
Гали дяди фредя уже. Хотя б скорей она перейшла жить до вас. Очень скучна
Степ до видання вашо сирота дох и мстившица, за все ма.
Поме Язученко 19/IV-43. Бориско.

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Annia Jaschenko.

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому:

Tonia Jaschenko

Lager RHEINBLICK

Grenzach (Baden)

Hauptstrasse

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

показати писи будемо
тепераче міся маруся
ти писала що там і де
дес тут я пишу де
вони а от хмощів
писи получаємо і ко
решко і ван прудків
а тім же пишу де є
кінчаю писат замі
докладана мама;
папа і дядя маруся
і сестричка маруся
катушка дорожеска
неду ответа як би

Postkarte mit Antwortkarte

fäckenko Twan.
in Mukolagiska
Pavon uljanowski
Stanzion Werj
über Schumj

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Лист пушено 23 20 серпня 1943 года
Лист от вашої дочки галі зрастуїти
мої родители турдаю від щирого серця
попривету ^{наші мамини} Марусі і ріді і каті і нивістої
Марусі як що маєте і проїїте де ви її
узали та Федя оживає бо з полугила від
вас одну открытку ту що ви писали
10 лютого з 20 серпня то ви мені пишете
привіт от квістка а я не знаю от
зкої ну нічого Маруся мамі пока нічого
ти Маруся писала що і справили є у дітях
і їсти пока а галі низнаю як буде новосел
нету Маруся і зомного наша і катка і так же
Маруся Ковалєва єст свої дівчата та
Маруся ми жива конче ми уже картошки

Absender:

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte
(Antwortkarte)

oref.

Forchtmue

Merkelsdorf 46

post. Ernst Brunn
H. 2.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Ivan Jaschenko

J. Dillbeil-Tensum

ihm Sohn.

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Здраєствуйте дорогий
родний, и Милия-мура
Милия, Маме, Тет Боря,
Ванна, Катя. спешу
вам повідомити що я
пока здоров и здоров
того и вам божаю
мура я поспав пієшо
и машинний більд
(фото) низнаю ги пошучи

Postkarte

mit Antwort

Назву области, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писати латинскими буквами

An, Рому:

Lumochina

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Litwinowitschi Dorf

in Uhorzina

Tutiwilskiji R.-na

Lumskoje Gebiet

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Коли погнали пропихи то погнали мій мій
шур сьогодні я їздив в Любіні. и остопів
своїх негатав ани смилув от своє
всозлезов низнаю яка їде судба кадам
Алей. Фредя. Мушук и святенко м. Кудя ушми
неизвесно Я остался одін пака
ниршаюся. ух. Врошми своє мнені єч.
пака всі новості сьогоднішнього дня.
шур тут цборка всіє культу
закончилиа поминаем сполати ть
роботи освтаєть. сьогодні тут Недінь
и я гуляв цілий день. Ну пака все
миши погастій. шур бережи себе!
Крепко мішу ваши руки и ціную!
Фредя Алей марині Емці и Вашию Л. 15/тін-43р

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: Iwan Jüschenko
q. Dübbel № 54

Ort: Tenzern
Lager- oder
Firmen-
Stempel über Löhne i/Wall

Absender:.....

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte

Ukraine

Jastschenko Piliu

Dorf. Mar-Buda

Kreis Jampolskii

Liswitz Sumi.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Nach Fliegerangriffen

Privatgespräche

am Fernsprecher **unterlassen!**

[illegible]

Absender:

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

DER FÜHRER
KENNT NUR KAMPF,
ARBEIT UND SORGE.
WIR WOLLEN
IHM DEN TEIL ABNEHMEN,
DEN WIR IHM ABNEHMEN
KÖNNEN

Postkarte

Deutschland.

Jastschendo Katerina
Yenthin „ Silwa

Walglager Barare 12/12.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Absender:

Надатель:

Отправитель:

Ljasehenko

Katerina

Oberbürgermeister

Landeshauptstadt Dresden

Wirtschaftsamt

Lagerverwaltung

Lager Westendstraße 3.

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Даруват кожогого негідни, прубим
big неї, її ригнуні big Слава.
Новостів нема ніких. Убив
я по старому як і жина. У
нас хороша порога. Убива за-
кінчилися. Передаю я вам свої
пакети прееві і цілком безумно
раз вас. Маме, Олю, Карю, Славі-
мілю, бабушину, дедушину, Надю,
Маруся, Олю, Лену, Трину, Ваню
і всіх остальных. Пишуть по бі-
же мені нечасто 22/IV-73. Діти. Кош

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами.
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами.

An, Кому:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Ljasehenko Polja

Kurjagina

Torgjiana №17

stadt Konotop

Sumjska

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Писати виразно і тільки на лінії! Писати ясно и только на линиях!

Лист пицено 23/III-49.

Добрий день дорогим родителі: Мама, Оля, Коля і Слава.
В перших рядках свого коротенького листа я вам сповіщаю, що я живу і здорова, того і вам бажаю в вашій українській, сумній і невеселій житті.
Дорогі родителі від вас пісенок не получаю уже почти два місяці, а вам послала уже багато. Вислала протокарткою вам і Вані нагод. Того ви мені не пишете пісенок, ви може забули, ви просто не хочете писати. Нілі теж написала пісенок. Дорога сестричка Оля пропущила хто поїхав до Німецького з Заїзвасю Оленою, ви хто поїхав, ви вона сама. Оля за місяць адрес я тобі дуже дякую, від його я одержала уже одно пісенок. то обірайтесь на своїх родних, що вони не пишуть пісенок, він живе хорошо, перекази нехай пишуть йому пісенок. Я йому теж вислала протокартку свою. З Натанього

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому:

Ljaschenko Katja

Städtisches Lager I

Dresden-A. 27

Ort
Lager oder
Firmen-
Stempel

Westendstr. 3

Absender:

Anzr Jaschtschenko

Marija 775 Bar 18 St 6

Lebensgemeinschaftsbager

15
nummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließachnummer

Berlin schrandau

Am Zulinstschm

Postkarte

mit Antwortkarte

Ukraine

Ost - Gebiet

Sumi - Gebiet

Bezirk Krolewez

Dorf Obowo

Jaschtschenko Stepanida An

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließachnummer

Одкрітка од Ященка Марі
Зберіла іде на крайню
дорожню мою мамі
мама я передавлю
своє гарячє палкє
привєт. Мнє крєпко вац
руку і цілую без щот
раз я покажєва здоров
того вам, маляго
мама з в шот місяці
10 ден була в лагєрі
до на нозє був на рїв

тепер повинні не журити мене я відчувала зно-
вобу на фабриці Емберг Мама я дякую вам
благодару за вашу одкрітку що я за 15
місяців получила одну одкрітку що я була
дуже рада мого мамо дуже жаль що
нету нати мамо ви писали щоб я відслала
вам до кінечні щоб допомогли нати строї-
вати мамо ви знаєте що це не свої
здіки я всего незнаю тепер все переклада
буду старатися забавляти мамочку маю пташечку
мамо будете писати то пишіть мені новини
одного наша мама згоріла що в вас є знову
пишіть мамо скільки од мене получили одкрі-
док одне одну получила мамо я звичаю в
передварті я що я вас неслухала ладла мам
я пока небу марамо грошей получила
за місяць 40 30 20 15 10 в марок як коли
получила мамо я поіслала трохи одкрі-
ти получила чині не може мені однести
з стілі до обідання цілую мого мамо нещодо
писана 24 30го 1943 года Дієнко Марія

Absen

Wohn

Straße

Postkarte
(Antwortkarte)

Gemeinschaftslager 45
Berlin - Grandau

Am Juliussturm

Gastschenko Maria Mik.
Straße, Hausnummer, Gebäudetell, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Absender: *Жахтсchenkо Елена*
Надатель: *8397.*
Отправитель: *8397.*

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe *Erfurt, Teichmannshof*
3/2 IV - 43 208

Письмо из домовой
Кривой от со мной
дочки лены знакомы:
улыбе дорогие радим
молых Параша сестри
ца и муря и Страноски
вося самх фезде и
волокны посылаю и
сам свой чисто
сердечной пламенью
примет из горячани
пожелать и ничего

174
Postkarte
mit Antwort

Назв. области, повіту і уряду
писати латинськими буквами
Район, область, бюро труда
писати латинськими буквами

Ан. Кому:

in:

куди:

куда:

Straße:

Булаця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Місхов

Radionowka A14.

Місховські

Сумська.

Община А8.

вам всего наилучшего с новой психи
Дорогие родители я с вами з откликни
получило что вы писали в такую же
и 4 откликни ответ дохо Дорогой мама
я очень рада что от вас получила
известий и очень рада что вы все в том
и так живете. но я мамочка одно не могу
стороне. мамочка живу я постою так
как вам известно работая на стороне
матри. здоровья и счастья с вами много
стех пор как от вас получила письмо и что
сказали у меня и здорово сейчас похудо
тот же так что осталось мамочка мне
очень вас люблю беречь свое здоровье при
том мне так вы мне очень любите и
всем остальным

Deutsch u. auf der Linie schreiben! Писати впрямку і тільки на лінійках! Писати сестро и только на линиях!

Absender: *Zikanowa Elisaweta*
Надавець:
Отправитель:

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: *Taschtschenko*
Elena A 8397.

Erfurt, Teichmannshot

Ort:
Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Chazica.

Jaschenko.

Gemeinschaftslager

Wiesengrund

Lindlar Bez. Köln

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Повін, область и бюро труда
писати латинскими буквами

An, Кому: Jaschenko. E.

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Pовіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Weghinja Sahaziwka.

Buzin.

Sumvka.

Buzin.

Пущений лист 6 шх-43.
Здрастуйте мої родині мамині
і батьків і пам'ятаю першого
догогого сообщую з вами що я
поки живу здорові та добре
належати сообщую вам що я виймаю
лістам по листам і картонку мамині
і по листам 4 отримати і я
дуже зраділа тільки за дора-
дуванням що браточка мій

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

і коли то вможе іще іграти дружице вези ти усе. Згадувати
щого збудує життя. З дружице скучаю за вами і
доку побачити вас тепер собою що я дію коли пошукаю
лілля то бошу хорошо там жити ви у Австрії
а я бошу пошала і картаси і ви пошув. Збудує прои
судати як з туй жибу в урочі вам знати. Кого
повідімо поді розказу усе. тепер аром вас щоб висла
картаси із Повтук із усіх сестри Каті. тепер як і адрі
втерх. то щоб вислали дити. і пишати усе новини
сестри Повтук поїзав. і як ви поїзав що того не чути чи
ви сестри не врижасесте до вас. тепер пошало усім пошувати
і ціною 1000 раз. хоча позависко і предавте усім розкази і Каті
і мої хризи. і предає Настя. і Каті Сипко. з тим дроби дити
не пишавте що мало написав. Ваша дошка і сест. тото. Заріна Дирен

Absender: _____

Надавець: _____

Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: *Chazita.*

Jaschenko.

Gemeinschaftslager

Wiesengrund

Lindlar Bez. Köln

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender: 2

Gemeintse

Wohnort, auch Zustell- oder -apost

Post Wolmirstedt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

B. Z. H. Magdeburg.

4. 5. 1917. 3

Кудаси гав мене, прописи
ти дома би ти нема. Бар
мне душе екуко, бо до тут
не убавувала своє одино-
чество. Если дома то пере-
дай мене сердечный привит и
дай мнѣ адрес. Привет
моим родным. до свиданья
никогда не забуду, целую тебя.

Nach Fliegerangriffen

keine Privatgespräche
am Fernsprecher, damit
luftschutzwichtige Gespräche
durchkommen!

оказано
ответа.

Postkarte

Ab Zurück

Украина. Sumar gebit
Україна. сучасна обл.
Krolenwexer region
Хроленецький район
dorf Borschok. e. Бонсок

Jaschtscheno Maria

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Кученко Барр Онуфрович.

8/VIII-43р. Мист від твоєї погр.
дорогий день дорога погр.
В перших строках і тобі повізти... що і жила
і здорова того і тобі жселаю в твоїй молодечий життя
Вір і знаходжуся в горозі Волмиріштеді живу в лагері
надам з своїми погр. Пропею Раденко, Кастею О.,
Кастею П. Надз П. Коваль А., Ділок Т. П., Ділок С. Ф. Ділок
Х. Ф. і Кастею П. Пилип К., Буйвал Т. О. Найвірніша погр. не-
пер у мене тут Надз П. Родимо ми Варя на полі роботи
така як була і дана, корма в нас не погані, трошею пацуга
по 3 по 8 марок у тиждень. Родимо 12 годин, у 3 годин присіли
жселою розому і маємо вільний час. Як не є тут мені В-
ра, а час проходить быстро, бувають різні настроєні
суні і веселі. Дорога погр. і як за своєю малюю та
самю і за тобою дуже скучаю і плачу спати і встати
то все гадую тебе, і часто пишу письма розому, але
ответу не оура знає не пацуга. Дорога погр. і про-
шу тебе написати мені міста і опити всієї дача...